БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 159 (16.545). | 9 июль 1976 йил, жума | Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҒЎЗА ПАРВАРИШИ — ЗАРБДОР ФРОНТ

ЁШ МУТАХАССИС

Олий мактаблар ва техникумларни битирувчилар ҳаётида энг қизғин ва масъулиятли дамлар бошланмоқда. Ёш мутахассис кадрларнинг иш жойи ва адреси аниқ. Катта ва мустақил ҳаётга дадил қадам ташланмоқда. Маълумки, мамлакатимиз халқ хўжалигида банд бўлган ҳар беш мутахассиснинг бири олий ўқув юртини ёки техникумни тугатган.

Жонажон партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги натижасида, ленинча миллий сиёсатнинг тўғри ва оғишмай амалга оширилиши туфайли Ўзбекистон индустриал республикага айланди, қишлоқ хўжалиги ҳам индустрия асосида тез суръатлар билан ривожланмоқда. Буларнинг ҳаммаси янгидан-янги касб-ҳунарлар бўйича етук ва малакали мутахассислар тайёрлашни тақозо этади. Шу мақсадда ҳар йили ўқув юртларида уч-тўртта янги ихтисослик жорий қилинмоқда. Кун сайин гуллаб-яшнаётган жамиятимизнинг юқори ихтисосли, ғоявий чиниққан ҳақиқий бунёдкорларини тарбиялаб етиштириш олий ўқув юртларининг маъмурияти, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидан биридир.

КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш кўлами кенг қулоч отаётган ҳозирги вақтда ҳар томонлама камол топган мутахассисларга бўлган талаб ва эҳтиёж янада ортмоқда. Баҳодир совет кишилари улуғвор беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ мусобақасини қизитиб юборган ҳозирги жўшқин шароитда, айниқса, ёш мутахассисларнинг роли каттадир. Айни пайтда турмуш олий ва ўрта махсус ўқув юртлари олдига янгидан-янги вазифалар қўймоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев уқтириб ўтганидек, ҳозирги совет мутахассиси — марксизм-ленинизм таълимоти асосларини чуқур эгаллаб олган, партия билан мамлакатнинг асосий мақсадларини равшан кўриб турган, кенг кўламда илмий ва амалий тайёргарликдан ўтган, ўз ихтисослигини мукаммал биладиган кишидир. Ҳозирги совет мутахассиси — юксак маданиятли, ғоят билимдон кишидир, хуллас, у янги социалистик жамиятнинг ҳақиқий зиёлисидир.

Олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассис кадрлар тайёрлаш, умуман, олий ўқув юртларининг ишини янада такомиллаштириш учун катта ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни изчил олиб бориш лозим. Бу каби хайрли юмушларнинг муваффақияти олий мактаблар коллективларининг ишчанлигига, уюшқоқлиги ва мақсад сари астойдил интилишларига боғлиқ.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Мамлакатда олий таълимни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида таъкидлаб ўтилганидек, олий ўқув юртларини битирувчилар зарур амалий малакани ҳосил қилишлари учун тақсимот бўйича ўзлари юборилган корхоналарда, ташкилотларда ва муассасаларда бир йилгача бўлган муҳлат билан стажировкадан ўтадилар. Бундай стажировкани жорий қилишдан мақсад — йигит ва қизлар ўз лавозим ва бурчларини яхшироқ билиб олишлари, тармоқлар хусусиятлари, вазифалари тўғрисида чуқурроқ тасаввурга эга бўлишлари керак. Шу билан бирга бу стажировка корхоналар раҳбарларига ва жамоат ташкилотларига дипломли мутахассиснинг иш қобилияти, ташкилотчилиги ва бошқа жиҳатларини кўздан кечиришга имкон беради. Бу эса ўз навбатида мутахассисга қайси участкани ишониб топшириш учун асос бўла олади. Стажировка якуни махсус комиссия томонидан кўриб чиқилади. Бундай тажриба кадрларни жой-жойига қўйишни тубдан яхшилаши, шубҳасиздир. Шу кунларда жойларда олий мактаб битирувчиларини кутиб олишга жиддий тайёргарлик кўриш, ёш мутахассисларнинг муқим ишлаб кетишлари учун қулай шарт-шароитлар яратиб бериш, тажрибали ходимларни стажировка олиб бориш учун ажратиш, айниқса, муҳимдир.

Ишга йўлланма олиш олий мактабни ва техникумни битирувчи ҳаётида катта воқеа ҳисобланади Бу йил республикамиз бўйича эллик беш минг нафар ёш мутахассис меҳнат кучоғига йўлланма олади. Уларнинг тезда коллективга, ишга кўникиб кетишлари, аввало, қандай кутиб олинишига боғлиқ. Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида, Фарғона тўқимачилик, Олмалиқ кон-металлургия комбинатларида, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасида ишга келган ёш мутахассис тантанали кутиб олинади, бу ерда улар корхона тарихи, ишлаб чиқариш билан таништирилади, коллектив шон-шуҳратини сақлаш ва уни бойитиш зарурлиги таъкидланади. Бироқ, Тошкент «Юлдуз» тикув бирлашмаси, СССР 50 йиллиги номли трактор заводи хусусида бундай илиқ гаплар айтиб бўлмайди.

Баъзи шаҳар, район, посёлка ва қишлоқ меҳнаткашлар депутатлари Советлари ёш мутахассислардан қандай фойдаланаётгани устидан, уларни ўз вақтида уй-жой билан таъминлаш, қулай маданий-маиший шароит яратиб бераётгани устидан мунтазам назорат ўрнатмайдилар. Бу эса ёш мутахассисни ихтисослиги тўғри келмаган бошқа соҳа билан шуғулланишга олиб келади, натижада улар малакаларини йўқотадилар. Юзлаб агроном ва зоотехниклар дала ва чорвачилик фермаларидаги асосий ишларини саноатдаги, савдодаги, умумий овқатланиш ва транспортдаги идора лавозими билан алмаштирганлар. Шуниси ачинарлики, баъзи шаҳар ва район ижроия комитетлари халқ хўжалигида мутахассислардан фойдаланиш масаласини муҳокама планига киритиш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмайдилар. Текширишлар шуни кўрсатадики, савдо корхоналарида 138 нафар қишлоқ хўжалик мутахассиси, енгил саноат министрлиги системасида 98 нафар, маиший хизмат соҳасида 79 нафар агроном ва зоотехник хизмат қилмоқда. Беш йил мобайнида республикамиздаги қишлоқ хўжалик олий ўқув юртлари 10.200 дипломли мутахассисни тайёрлаб етиштирди. Шундан фақат учдан икки қисмигина колхоз ва совхозларда ишлаш учун юборилди.

Ёш мутахассисларни планли тақсимлашга эътиборни янада кучайтиришга тўғри келади. Тошкент Давлат университети, Тошкент политехника ва халқ хўжалиги институтлари ўз битирувчилари ишга тайин этилгач, улардан ҳол-аҳвол олиб турадилар, собиқ талабалари билан учрашувлар ўтказадилар. Бироқ Андижон медицина, Бухоро педагогика, Самарқанд кооператив институтлари битирувчиларни тақсимлаш планини бажармай келадилар. Беш йил ичида совет савдоси ва озиқ овқат саноати техникумларини тугатганлардан 1542 мутахассис иш жойига бормаган. Бунинг олдини олиш учун маҳаллий Советлар ижроия комитетлари мутахассислардан фойдаланишни ўз назоратларига олишлари, олий ва ўрта махсус ўқув юртлари маъмуриятлари эса ишга чуқур масъулият билан қарашлари керак.

Олий мактабни, техникум ва билим юртини битирувчиларнинг асосий қисми корхоналарга, колхозларга, муассасаларга ёзда кела бошлайдилар. Ҳар бир ёш мутахассисни кўнгилдагидек кутиб олиш муҳим аҳамиятга эга. Маъмурият билан партия ташкилотларининг бурчи ёш мутахассисларни ишга жойлаштириш билан боғлиқ бўлган барча масалаларни оқилона ҳал этишдан иборат. Ишлаб чиқаришга йўл олаётган бу йилги битирувчи ажойиб йилда — ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида ўз фаолиятини бошлайди. Ҳеч шубҳа йўқки, ҳар бир ёш мутахассис она-Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга, экономика, фан ва маданиятни янада юксалтиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшади.

Қашқадарё область Шаҳрисабз районидаги Калинин номли колхознинг Тўйчи Ҳайдаров бошчилик қилаётган комплекс механизациялашган пахтачилик бригадаси аъзолари партиямиз XXV съезди қарорларига жавобан бу йил она-Ватанга 190 гектар майдондан 665 тонна пахта топширишга қарор қилганлар. Барча майдонларда олинган мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланмоқда. Суратда: бригада бошлиғи Т. Ҳайдаров ва пешқадам механизатор А. Ҳайдаровлар культивация сифати ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Э. Суяров фотоси.

КОМСОМОЛ ИШ ТАЖРИБАСИ ЎРТОҚЛАШИЛДИ

Тошкентда район ва шаҳар комсомол комитетлари биринчи секретарларининг зонал семинар кенгаши тугади. Кенгаш КПСС XXV съезди қарорларини бажариш соҳасида шаҳар ва район комсомол комитетларининг ташкилий ҳамда сиёсий ишига бағишланган эди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғ. Ғафуржонов семинар иштирокчилари ҳузурида нутқ сўзлади.

Семинар кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий партиявий ишлар бўлимининг мудири Г. М. Орлов иштирок этди. (ЎзТАГ).

ФАРҒОНА ПАХТАКОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ҚУВА. 8 июль. Бугун бу ерда Фарғона область қишлоқ хўжалиги илғорларининг кенгаши бўлди. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов йиғилганларга ғўза парваришининг бориши ва ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили учун олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш чоралари ҳақида ахборот берди.

Кенгашда сўзга чиққан нотиқлар далаларда авж олиб кетган меҳнат шижоати ҳақида гапириб, июль «оқ олтин»дан юқори ҳосил олиш учун курашнинг ҳал қилувчи ойи бўлиши кераклигини якдиллик билан таъкидладилар. Улар қолоқ участка ва бригадаларни илғорлар даражасига етказиш, экинларни авжига қараб ва сифатли қилиб парваришлашни кучайтириш ҳозирги вақтда деҳқонларнинг асосий резерви эканлигини қайд қилиб ўтдилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади. (ЎзТАГ).

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

УРГАНЧ, 8 июль. (ЎзТАГ). Бугун Хоразм область партия комитетининг пленуми бўлди. Унда Ҳазорасп ва Шовот район партия комитетларининг шу районлар қишлоқ хўжалик меҳнатчиларининг 1976 йил учун олган социалистик мажбуриятлари қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги ҳисоботлари муҳокама қилинди.

Ташкилий масала ҳам кўрилди. Б. А. Новицкий бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни область партия комитетининг иккинчи секретари вазифасидан озод қилди. Область партия комитетининг иккинчи секретари қилиб И. Т. Сорокин сайланди.

Пленумда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов нутқ сўзлади.

ДОН — ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 8 июлга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — ғалла ўриб олинган майдон (процент ҳисобида), учинчи устун — топшириққа нисбатан тайёрланган дон (процент ҳисобида).

АНДИЖОН	98,1	101,8
ФАРҒОНА	100,0	101,6
ҚАШҚАДАРЁ	83,6	100,8
Сурхондарё	74,4	90,4
Тошкент	80,4	87,8
Бухоро	90,7	86,4
Сирдарё	67,4	84,8
Наманган	89,0	74,5
Самарқанд	63,6	65,0
Жиззах	56,8	58,4
Республика бўйича:	71,1	79,7

ЧЕКАНКА БОШЛАНДИ

НАМАНГАН, 7 июль. (ЎзТАГ). Норин районида ғўзани чеканка қилиш бошланди. Ильич номли колхознинг У. Холмирзаев бошлиқ илғор бригадаси бу муҳим агротехника тадбирларини ўн кунда бажаришга қарор қилди.

Бригада далаларида ғўза жуда яхши ўсяпти. Ҳар гектар ерда 150 минг тупга яқин кўчат бор. Ғўзаларнинг шоналаши яхши.

МАСЪУЛИЯТ БУРЧИ

Ташаббускорлар минбари

БИР САВОЛГА ЎН ЖАВОБ

КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди арафасида республикамизнинг ўн донгдор ишчиси бир беш йилликда икки беш йиллик нормасини бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган бу ватанпарварлик ҳаракати «Ўнлар ташаббуси» номи билан ишчи коллективлари орасида кенг қанот қоқмоқда.

Суратда: А. С. Верзилина.

Ташаббускорлар майдонга чиққандан бери қарийб ярим йил ўтди. «Совет Ўзбекистони» газетаси саҳифасида **«ТАШАББУСКОРЛАР МИНБАРИ»** ташкил этилиб, улардан: **«Зимманғизга олган социалистик мажбуриятларни қандай бажараётганлигингизни сўзлаб берсангиз?»** — деб илтимос қилди. Биринчи сўз — Тошкент тўқимачилик комбинати тўқувчиси **Анна Сергеевна ВЕРЗИЛИНАГА:**

— КПСС XXV съезди тарихий қарорларидан руҳланган корхонамиз коллективи ўнинчи беш йиллик улуғвор режаларини ва 1976 йил план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқда. Комбинатимизда ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ҳамда тайёрланаётган маҳсулотлар сифатини яхшилаш учун социалистик мусобақа тобора қизиб бормоқда. Ҳозирги кунда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш тараддуди бошланяпти.

Энди ўзим ҳақимда. Бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини адо этиш ташаббусини бошлаганлар сафида эканлигимдан фахрланаман. Шу билан бирга зиммамга катта масъулият олганлигимни ҳам чуқур ҳис қиламан. Бу, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган мажбуриятимизнинг ижроси учун астойдил курашиш лозим, деган маънони англатади. «Совет Ўзбекистони» минбаридан фойдаланиб шуни мамнуният билан билдирамanки, дастлабки довондан муваффақиятли ўтдим. 1976 йил план топшириқларини олти ойда адо этиб, ўнинчи беш йиллик иккинчи босқичи учун газлама тўқиб чиқармоқдаман. Бунга осонликча эришилгани йўқ, албатта. Мен съездлар йилида 48 та станокда, яъни нормадагидан икки баравар кўп дастгоҳда ишлашга сўз берган эдим. Мен хизмат қилаётган автоматлар 1938 йили ўрнатилган эски машиналардир. Бироқ улар ишнинг кўзини билган тўқувчига кўнгилдагидек хизмат қила олади. Тезкор усулда меҳнат қилишни қўллаб, ҳар бир жараёнда иш вақтининг ҳар бир секундини қадрлаяпман. Мақтаниш эмас-у, бироқ менинг дастгоҳимда ип узилиш ҳоллари цех бўйича энг кам учрайди. Муваффақиятларимда мастер ёрдамчиси Риф Галеевнинг катта улуши бор.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлган қабулда йиғилганларга «Шогирд мураббийга тенглашсин!», ҳаракатини бошлаганимни ҳам билдирган эдим. Ўша пайтда ҳунар-техника билим юртини битириб чиққан ёш тўқувчилардан Тоня Молодова ва Света Фасхуддиноваларга оталиқ қилиб, ишлай бошлаган эдим. Шогирдларим билан шартнома тузиб, уларга 7 ноябргача 24 та ўрнига 28-30 та дастгоҳда ишлашга ўтишлари учун ёрдам бериш мажбуриятини олган эдим. Шогирдларим мақсадларига муддатидан илгари етишдилар. Тоня нормадан ташқари қарийб 22 минг, Света эса 14,6 минг метр газлама тўқиди.

КОСТРОМА ОБЛАСТИДАГИ ЎРТА МАКТАБЛАРНИ БИТИРИБ ЧИҚҚАН ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИДА ИШЛАШ ИСТАГИНИ БИЛДИРГАН ЁШЛАР СЛЁТИ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

Азиз ёш дўстлар!

Сизларни — ўрта мактабларни битириб, ўз тақдирини ғаллакор, чорвадор, бинокорнинг олижаноб меҳнати билан боғлашга, шонли қишлоқ меҳнаткашларимиз сафига қўшилишга қарор қилган ёшларни самимий табриклайман. Мамлакат комсомоллари, барча йигит ва қизлари сизнинг ташаббусингизни, шубҳасиз жуда кенг қўллаб-қувватлайдилар. Мактабларни битириб чиққан неча минглаб ёшлар сизлардан ўрнак олишларига аминман.

Сизлар ўқиш йилларида мустаҳкам билим ҳосил қилдингиз, ўқувчиларнинг бригадаларида меҳнат жараёнида чиниқиш ва топширилган иш учун юксак масъулиятни сезиш руҳида тарбиянинг бошланғич мактабини ўтдингиз, далаларда ва фермаларда ишлаш учун профессионал кўникмаларга эга бўлдингиз. КПСС XXV съезди қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, уни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, саноат негизига кўчириш соҳасида илгари сурган вазифаларни амалга оширишда актив иштирок этиш сизларга ижодий куч ва ташаббусни намойиш қилиш, мактабда ҳосил қилган билимингизни қўллашингиз учун катта имкониятлар очиб беради.

Аммо мен сизлар эришилган натижалар билан тўхталиб қолмайсиз, ҳосил қилган билимларингиз билан қаноатланиб қолмайсиз, деб ўйлайман. Ҳозирги кунда қишлоқ хўжалигига шунчаки ишчи қўллар эмас, замонавий техникани эгаллаган юксак малакали мутахассислар, ўз ишининг чинкам моҳир усталари керак. Сизлар чорвачилик фермасида, трактор ёки комбайнда, колхоз ёки совхоз ишлаб чиқаришининг ҳар бир участкасида ишлаб, ўз билимингизни, маданий ва профессионал савиянгизни, шубҳасиз, мунтазам суратда ошира борасиз, фан ва техниканинг энг янги муваффақиятларини эгаллайсиз. Мамлакатимизда бунинг учун ҳамма имкониятлар мавжуд.

Меҳнат фаолиятингизнинг дастлабки йиллари масъулиятли ҳаётий имтиҳондир. Шоду хуррамлик ҳам, ранжу машаққатлар ҳам бўлади. Аммо сизлар билан бир қаторда катта ўртоқларингиз, ажойиб мураббийлар меҳнат қиладилар. Улар ҳамиша тўғри йўл топишга ёрдамлашадилар, сизларга эътибор бериб, зўр ғамхўрлик қиладилар, сизларни кекса авлодларнинг тажрибаси билан қуроллантирадилар, севикли Ватанимиз бахт-саодати йўлида фидокорона меҳнат қилишдек олижаноб интилишни сизларга ўргатадилар.

Азиз дўстлар! Сизлар улкан меҳнат ҳаётига қадам қўймоқдасиз. Эндиликда халқнинг маъмурчилиги, мамлакатнинг бойлиги кўп жиҳатдан қиладиган меҳнатингизнинг натижаларига ҳам боғлиқ эканлигини эсда тутинг. Жонажон диёримизнинг эгаси деган юксак номга муносиб бўлингиз, ўз ҳаётингизнинг ҳар куни ўтган сари буюк мақсад — коммунизм қурилишини яқинлаштираверингиз!

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари

РСФСР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

8 июль куни эрталаб соат 10 да Москвада, Катта Кремль саройида тўққизинчи чақириқ РСФСР Олий Советининг учинчи сессияси ўз ишини бошлади.

Депутатлар ва меҳмонлар **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорний, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, М. В. Зимянин, К. У. Черненко** ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Сессияни Россия Федерацияси Олий Советининг Раиси депутат **В. А. Котельников** очди.

КПСС XXV съезди қарорлари асосида республикада халқ истеъмол қиладиган товарлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш соҳасида Россия Федерациясидаги совет ҳамда хўжалик органларининг вазифалари ҳақидаги, РСФСРнинг ер ости бойликлари ҳақидаги кодекси лойиҳаси тўғрисидаги ва РСФСР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги масалалар сессиянинг муҳокамасига тақдим этилди.

(ТАСС).

ТАСС АХБОРОТИ

«СОЮЗ-21» КОСМИК КЕМАСИ ЭКИПАЖИ «САЛЮТ-5» ИЛМИЙ СТАНЦИЯСИНИНГ БОРТИДА

1976 йил 7 июль куни Москва вақти билан соат 16 дан 40 минут ўтганда «Союз-21» транспорт кемаси «Салют-5» станцияси билан туташтирилди. Космонавтлар Б. В. Волинов ва В. М. Жолобов станция ичига ўтганларидан кейин учувчилар томонидан бошқарилаётган «Салют-5» илмий станцияси Ер атрофи орбитасида ишлай бошлади.

Орбитадаги илмий станция экипажининг иш программаси қуйидагиларни кўзда тутади:

— Ер юзасидаги геология-морфология объектларини, атмосфера ҳодисаларини ва унда вужудга келадиган ҳодисаларни халқ хўжалигининг манфаатлари учун керакли маълумотлар олиш мақсадида тадқиқ қилиш;

— космик фазодаги физикавий жараёнлар ва ҳодисаларни тадқиқ қилиш;

— вазнсизлик шароитида технологик экспериментлар ўтказиш;

— медицина-биологияга доир тадқиқотлар ўтказиш;

— борт системаларини ва станция аппаратларини синаб кўриш.

Волинов ва Жолобов ўртоқлар ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

Орбитадаги «Салют-5» станциясининг экипажи учиш программасини бажаришга киришди.

* * *

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 8 июль. (ТАСС). Космонавтлар Б. В. Волинов билан В. М. Жолобов қатъий мўлжалланган вақтда туташтиришни муваффақиятли ўтказиб, «Салют-5» орбитал илмий станциясига ўтганларидан кейин илмий аппаратларни очиб, текширишга киришдилар. Экипаж ускуналарда ва герметик бўлимларда қулай шароит сақланаётганлигига юксак баҳо берди.

Экипажнинг докладларига ва телеметрик ахборот маълумотларига кўра, космонавтларнинг кайфияти яхши. Борис Волиновнинг томир уруши минутига 58 марта, Виталий Жолобовники эса 52 марта, ҳар икки космонавтнинг нафас олиш тезлиги минутига 12 марта бўлмоқда.

Бошқарилаётган «Салют-5» илмий станциясининг барча борт системалари нормал ишлаб турибди. Учиш белгиланган программага тўла мувофиқ тарзда ўтмоқда.

ҚИЗИЛҚУМДА КАТТА СУВ ОМБОРИ

«Узгипроводхоз» институтининг изловчилари Бухоро воҳасининг шимолида жойлашган Шўркўлдан — чўл массивидан қайтиб келдилар. Улар ўнинчи беш йилликнинг янги қурилиши — бўлғуси Шўркўл сув омбори районида охирги съемкаларни тугатдилар. Лойиҳанинг бош инженери Ю. С. Дьяконов ЎзТАГ мухбири билан суҳбатда Қизилқумдаги шу денгиз қандай бўлиши тўғрисида гапириб берди.

— Лойиҳа учун зарур ҳамма материал инженерларнинг қўлига йиғилган ҳозирги дамларда бўлғуси денгизни равшан тасаввур этиш мумкин. Сув омборига 440 миллион куб метр — Қуйимозор сув омборидан бир ярим баравар кўп сув кетади. Зарафшондаги Шофиркон Гидроузелидан бошланадиган 23 километрлик бетон канал бу ёққа сув келтиради.

Шўркўл денгизи Қизилқумдан ажратиб олинган 35 минг гектар унумдор ерни суғоради. Бу ерда ипак-пахта етиштирувчи ихтисослашган хўжаликлар пайдо бўлади. Ушбу сув ҳавзаси учун ўзлаштиришга яроқсиз 45 квадрат километр ер ажратилди.

11 миллион куб метрдан зиёд ер ишларини бажаришга, 56 та гидротехника иншооти қуришга тўғри келади.

ПАРТИЯНИНГ ЖАНГОВАР ЁРДАМЧИСИ

КПСС Марказий Комитетининг журнали — «Партийная жизнь» журналига Ленин орденни топширишга бағишланиб, 7 июль куни Москвада, «Правда» газетасининг маданият уйида тантанали йиғилиш бўлди.

Йиғилиш президиумида — КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, марказий газеталар ва журналларнинг редакторлари, фан ва маданият арбоблари, журналистлар ўтиришибди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ғоят баланд руҳ билан фахрий президиумга сайланди.

Сўз И. В. Капитоновга берилади.

У журнал редакцияси ходимларини ва авторлар активини КПСС Марказий Комитетининг, СССР Олий Совети Президиумининг топшириғига биноан мана шу катта ва зўр воқеа билан қутлайди. И. В. Капитонов редакция коллективига, тантанали йиғилишнинг барча қатнашчиларига шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Леонид Ильич Брежневнинг самимий қутловларини ва энг эзгу истакларини топширди.

РКП(б) VIII съездининг қарорига биноан 1919 йилда ташкил этилган бу журнал партия сиёсатини амалга оширишда, партия ташкилотларининг, барча коммунистларнинг партия қарорлари ва директиваларини бажаришга сафарбар қилишида Марказий Комитетнинг доимий ёрдамчисидир. Журнал Лениннинг партия тўғрисидаги таълимотини кенг пропаганда қилмоқда, партия сафларининг бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлашга, партиявий қурилишнинг ленинча принципларини қарор топтириш ва ривожлантиришга, коммунистларни, барча меҳнаткашларни партиямизнинг шонли традициялари руҳида, совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида тарбиялашга актив кўмаклашмоқда.

Ҳозирги вақтда, деди И. В. Капитонов, партия ва халқнинг асосий куч-ғайрати КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини бажаришга қаратилмоқда. Бу иш журналнинг мазмунига, редакция коллективининг бутун фаолиятига ҳам асос қилиб олиниши лозим.

Совет кишилари бу йилги ва умуман беш йилликнинг топшириқларини бажариш йўлида зўр бериб меҳнат қилаётган ҳозирги пайтда омма ташаббускорлигини ривожлантиришнинг, меҳнатга ва социалистик мулкка коммунистик муносабатни тарбиялашнинг қудратли воситаси бўлган социалистик мусобақа масалалари чуқур ва ҳар томонлама ёритиб борилиши зарур, деди И. В. Капитонов. Партия комитетлари экономикага қандай раҳбарлик қилаётганликлари, улар меҳнаткашлар коллективларида қандай иш олиб бораётганликлари журналда ёритилаётган асосий масалалар орасида ҳар доим биринчи ўринни олиши лозим.

И. В. Капитонов СССР Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб берди ва йиғилиш аҳлининг гулдурос қарсаклари остида орденни журнал байроғига тақиб қўйди.

Йиғилиш қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўрток Л. И. Брежневга ғоят баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

(ТАСС).

СССР ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

СССР Олий Судининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленумда такрорий жиноятчилик билан кураш тўғрисидаги қонунларни қўлланиш практикаси масаласи кўриб чиқилди. Ахлоқ тузатиш-меҳнат муассасаларининг ҳукм қилинганларни қайта тарбиялаш ишидаги, озодликдан маҳрум қилиш жойларидан қайтиб келган кишиларни ишга жойлаштириш ва уй-жой билан таъминлашдаги йўл қўйган камчиликларига, корхоналар ва муассасаларнинг коллективларида бундай кишилар билан тарбиявий иш олиб боришдаги камчиликларга кўпроқ эътибор бериш судларга тавсия этилди. Худди шунингдек баъзи категориядаги кишилар жазо муддатини ўтаганларидан кейин муайян муддат давомида қонунга биноан уларга нисбатан тайинланган маъмурий назоратнинг милиция органлари томонидан амалга ошириш чоғида содир бўлган камчиликларни йўқотишга кўмаклашиш судлар зиммасига юклатилганлиги қайд қилиб ўтилди. Пленум ўзларини тузатиш йўлига ўтишни сира истамаётган ва қайтадан жиноят қилган такрорий жиноятчиларга (рецидивистларга) бўшанглик қилинишига, асоссиз равишда енгил жазо қўлланишига йўл қўймаслик кераклигини кўрсатиб ўтди.

СССР бош прокурори Р. А. Руденконинг таклифига биноан пленум хусусий савдо билан шуғулланганлик ва тижорий воситачилик учун жиноий жавобгарлик тўғрисидаги қонунни қўлланиш масаласини кўриб чиқди. Пленум бу жиноятлар билан курашиш хўжалик ҳаётининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш, социалистик мулкни муҳофаза қилиш ва аҳолига социал-маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш ишида актуал аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб, судлардан бу соҳадаги ишни қатъий равишда активлаштиришни талаб қилди.

Пленум гражданлик актлари ҳолатларини қайд қилишдаги нотўғриликларни бартараф қилувчи қонунларнинг судлар томонидан қўлланилиши тўғрисида қарор қабул қилди.

Пленум СССР Олий суди раисининг ва СССР бош прокурорининг судлов ишларига доир протестларини кўриб чиқди.

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ 55 ЙИЛЛИГИ

Монголия Халқ Республикасининг 55 йиллигига бағишланиб 7 июлда Москвада пойтахт меҳнаткашлари вакилларининг тантанали йиғилиши бўлди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари С. Б. Ниёзбеков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. Т. Новиков, ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали И. И. Якубовский, партия совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ўтиришибди.

Монголия тинчлик ва дўстлик ташкилотлари федерациясининг ҳамда Монголия — Совет дўстлиги жамиятининг Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ч. Сурэн бошчилигидаги делегацияси аъзолари, Монголия Халқ Республикасининг СССРдаги элчиси Х. Бэнзрагч ҳам улар билан бирга президиумда ўтиришибди.

Совет — Монголия дўстлик жамияти марказий правлениеси раисининг биринчи ўринбосари А. М. Семёнов, РСФСРда хизмат кўрсатган бинокор, «Главмосстрой» бўёқчилар бригадасининг бошлиғи А. А. Мухин, Москва энергетика институтининг студенти Ирина Трифонова йиғилишда сўзга чиқиб, Совет—Монголия қардошларча дўстлиги мустаҳкамланиб бораётганлиги ҳақида гапирдилар.

Сўнгра Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ч. Сурэн сўзга чиқди. Совет Иттифоқининг ҳар томонлама ёрдами ва мадади билан, деди у, монгол халқи халқ ҳокимияти йиллари мобайнида катта муваффақиятларга эришди.

Сўнгра нотиқ Монголия Халқ Республикасининг 55 йиллигига бағишланган ойлик Совет Иттифоқида нақадар зўр муваффақият билан ўтаётганлиги тўғрисида ғоят мамнуният билан гапирди. Ойлик муносабати билан ўтказилган жуда кўп тадбирлар бузилмас Монголия—Совет дўстлигини кўрсатувчи ёрқин намойиш бўлди. Бу дўстлик тўғрисида монгол халқининг энг яхши дўсти, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев: «...Мамлакатларимизнинг халқлари ҳамиша ва ҳамма ишда бир жон, бир тан бўлиб келдилар ва бир-бирларига акаукалардек ёрдамлашдилар», — деди.

Пировардида Ч. Сурэн совет халқига КПСС тарихий XXV съездининг қарорларини амалга оширишда катта муваффақиятлар тилади.

(ТАСС).

СОВЕТ—ЭФИОПИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

7 июль куни Кремлда Совет—Эфиопия музокаралари бошланди.

Музокараларда: Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов;

Эфиопия томонидан — Социалистик Эфиопия муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши комитетининг Раиси Могес Вольде Микаэль, Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаш комитетининг Раиси Алемайеху Хайле, Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаш аъзоси Фикреселассие Вегдерес, шу комитетнинг аъзоси Тамрат Фереде қатнашмоқдалар.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган музокаралар вақтида Совет—Эфиопия дўстона муносабатларининг аҳволи ва бу муносабатларни янада ривожлантириш йўлларига доир кўпгина масалалар қараб чиқилди.

Ҳар икки томонни қизиқтираётган актуал халқаро проблемалар юзасидан ҳам фикрлашиб олинди.

Музокаралар давом эттирилади. (ТАСС).

А. А. ГРОМИКОНИНГ А. Х. ХАДДАМ БИЛАН МУЗОКАРАЛАРИ ТАМОМ БЎЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико билан Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси, Сурия Араб Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Ҳ. Хаддам олиб борган музокаралар 7 июлда тамом бўлди. Бу музокаралар давомида Яқин Шарқдаги аҳвол масалалари юзасидан, шунингдек ҳар икки томонни қизиқтираётган бошқа халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олинди.

* * *

А. Ҳ. Хаддам шу куни А. А. Громико шарафига зиёфат берди. (ТАСС).

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

6-7 июль кунлари Москвада Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти сиёсий органлари раҳбар ходимларининг илмий-амалий конференцияси бўлди.

«КПСС XXV съезди Коммунистик партиянинг раҳбарлик ролини янада ошириш тўғрисида ҳамда армия ва флотда партия қурилиши масалалари» ҳақида Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти бош сиёсий бошқармасининг бошлиғи армия генерали А. А. Епишев доклад қилди.

Конференцияда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, армия генерали Д. Ф. Устинов нутқ сўзлади.

У ўрток Л. И. Брежневнинг самимий саломини ҳамда Қуролли Кучлар шахсий составини ўқитиш ва тарбиялашдан иборат муҳим ва олижаноб ишда катта муваффақиятларга эришишни тилаган истакларини топширди. Леонид Ильич, деди мудофаа министри, Қуролли Кучлардаги партиянинг жанговар отряди, партия сиёсатини толмас тарқатувчилар, совет жангчиларининг мураббийлари ва тарбиячилари бўлган Армия ва Флот сиёсий ходимларининг меҳнатини юксак қадрлайди. (ТАСС).

Республикамиз пахтакорларига кўплаб минерал ўғит етказиб бериш йўлида астойдил меҳнат қилаётган Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи ярим йиллик топшириқларини ошириб бажарди. Корхона аммиак ишлаб чиқариш цехининг илғор ишчиси А. К. Левачева технологик жараёнларни пухта ташкил этиб, кўпчиликнинг ҳурматини қозоняпти. Суратда: А. Левачева иш устида.

И. Глауберзон фотоси.

ҲАМКОРЛИК

Сўнгги йилларда заводимизда ихтирочилик ва рационализаторлик ҳаракати кенгаймоқда. Жумладан, ўтган йили тушган 31 та таклифдан 28 таси ишлаб чиқаришга татбиқ этилди. Улардан олинган иқтисодий фойда 236 минг 500 сўмни ташкил этди. Ўнинчи беш йиллик ҳисобидан тушган 6 та таклифнинг 3 таси ҳозир жорий қилиняпти.

Рафинация цехида иш ҳар доим узлуксиз давом этиши керак. Бироқ, бундан анча илгари олдимизда цехни демонтаж қилиш вазифаси турарди. Бунда цех маълум муддат ишлаб чиқаришдан тўхташи керак эди. Рационализаторларимиз зарур вакуум ускуналарини демонтаж қилмасдан туриб ўрнатиш мумкинлигини исботлашди. Таклиф амалга ошгач, уч ой ичида 223 минг сўмлик иқтисодий фойда берди. Бунда Ю. Мирошниченко, Н. Тўхтаев, В. Куркулин сингари рационализаторларимизнинг хизмати, айниқса, катта бўлди.

Маҳсулот сифати — коллективимиз диққат-марказида турган масалалардан бири. Бунда асосан хом ашё сифатига алоҳида эътибор бериляпти. Чигитни ифлосланишдан сақлаш ва тозалаш учун янги «УСМ» маркали қурилмалар ўрнатдик. Махсус чигит лабораторияси ташкил этдик. Шунингдек, чигитни эзиш, майдалаш, мағизини қобиқдан ажратиб олиш, кейин иссиқлик ва намли бериб қайта ишлаш, қовуриш, пресслаш, экстракция қилиш жараёнлари учун «ВС-5» вальсофкаларининг кўпчилиги янгиларига алмаштирилди. Буғлаш шнеклари ўзгартирилди. Республикада биринчи бўлиб экстракция цехимиз замонавий тосторлар билан жиҳозланди.

Айни кунларда бир кеча-кундузда 160 тоннагача қора ёғни қайта ишлаш қувватига эга бўлган рафинация цехини ишга тушириш тадбирлари кўрилмоқда. Бу — рафинация қилинаётган ёғ миқдорини келгусида ҳозиргидан 2-3 процент ошириш имконини беради. Маҳсулот сифати ошади. Йил давомида қўшимча 500—600 тонна ёғ ишлаб чиқариш имкони туғилади.

Ишлаб чиқариш жараёнида вужудга келаётган баъзи муаммоларни олимлар билан ҳамкорликда ҳал этяпмиз. Яқинда Тошкент политехника институтининг доценти Рустам Мирзагалимов ва техника фанлари кандидатлари Амир Иноғамов, Маҳкам Турсунов ўртоқлар билан ҳамкорликда пахта ёғи олишнинг янги технологиясини ишлаб чиқдик. Бунда олинаётган ёғ сифати ғоят юқори бўлиши аниқланди.

Ҳ. САИДАҲМЕДОВ,
Денов ёғ-экстракт заводи директори.

ДЎППИ КИЙГАН БОЛАКАЙ

Ноқоратупроқ зона— Бутуниттифоқ зарбдор қурилиши

Новгород областида ёш ўзбек мелиораторларининг зарбдор отряди меҳнат қилмоқда. Ўзбекистон ССР бўйича махсус мухбир редакция командировкаси билан отрядда бўлди. Қуйида унинг таассуротлари билан танишасиз.

Большие Угороди қишлоғи ёнгинасида малла соч болакайлар ҳамма нарсани унутиб, велосипеднинг педалини айлантиргани-айлантирган. Одатдаги бу манзара тўсатдан менга эриш туюлди: болакайлар дўппи кийиб олишганди. Худди ўзбеклардай бостириб олишган. Дўппини фақат Ўзбекистонда шунақа бостириб кийишади. Ўшанда ҳам бир ишни ўрнига қўйиб қўйишса шундай қилишади. Гапнинг лўндасини айтганда дўппини бостириб кийиш — иши ўнгидан келган кишининг одати.

Болакайлар ўзбек мелиораторлари ишлаётган жойни менга кўрсатиб қўядиган бўлишди. Ёлғиз қишлоқ йўлидан юриб борарканман, хаёлан ҳамюртларим билан учрашувга шайланардим: демак, улар бу жойларга кўникиб, жойлашиб олишибди. Ахир шу қишлоқлик болакайлар чапдаст ўзбек механизатори одатини қилиб, дўппиларини бостириб кийиб юришибди-ку.

Пайраха билан ёпилган қишлоқ уйларида хонадон эгасининг исм-шарифи ёзилган металл квадратчалар осиғлиқ турибди, ундан сал пастроқда гоҳ челак, гоҳ белкурак, гоҳ чангак расми солинган.

— Ёнғин чиқдими, одамлар уйларида расми чизилган нарсаларни олиб югуришлари керак, — менга тушунтирди ўзини Митрий деб таништирган иккинчи синф ўқувчиси. — Тез орада бизга яна Ўзбекистондан бир отряд келади.

— Қаёқдан биласан? — сўрадим боланинг билағонлигига ҳайрон бўлиб.

— Петрович айтди.

— Ким у? Петрович деганинг?

— Экскаваторчининг ёрдамчиси Мир-за-бах-ром, — деди бўғинма-бўғин қилиб Дмитрий, — қишлоғимизда айтиш осон бўлсин деб Петрович деб атаймиз. Негаки, отасининг исми «П» ҳарфи билан бошланаркан.

Тор кўчага қайрилдик. Унинг номи ҳам бор эди. Фақат ғалати ном: Кривой. Бу кўчадан фақат саккизта хонадонни санадим. Кейин ботқоқлар бошланади. Сал нарида кўм-кўк ўтлоқ орасида экскаватор ва трактор кўзга чалинади. Бир неча дақиқадан кейин экскаваторчи Одилжон Деҳқонов ва унинг ёрдамчиси Мирзабаҳром Усмонов билан танишиб олдим. Улар Ноқоратупроқ зонада ишлаётган қарийб 2 минг кишилик Ўзбекистон қурувчилари ва мелиораторлар отрядининг вакили.

Улар бу ерга, Новгород диёрига келгунга қадар ҳам бирга ишлашган. Андижон областида эканликларида газеталарни ўқиб, радио ва телеэшиттиришларни тинглаб, бир-биридан мустақил равишда «Кўнгилли комсомоллар отряди билан бирга кетсаммикан?» деб ўйлаб қўйишганди».

...Бир куни кечқурун Одилжоннинг пиру-бадавлат оиласи — улар ўн икки ака-ука ва сингиллар ота-оналари билан биргаликда телевизор атрофида тўпланишди. «Вақт» программасида белорус мелиораторларининг Новгород областидаги ишларини ҳикоя қилиб қолишди.

— Ўша жойларда сизларнинг бувангиз, Исмоил ота ҳам жанг қилганлар, — деди хўрсиниб Маърифат опа.

Одилжон онасига савол назари билан ўгирилди:

— Қайси жойларда?

— Охирги хатни Новгород атрофидан юборгандилар. Қайси қишлоқдан эканлигини эслолмайман. Ўша пайтда ўн тўртга ҳам тўлмаган эдим-да...

Одилжон қандай қилиб Новгородга боришга аҳд қилганлиги ҳақидаги ҳикоясини тинглаканман, хаёлимга шундай ўйлар келди: ҳар бир янги авлод ўзини синашга, нималарга қодирлигини текширишга аҳд қилганида она сути билан кирган, давлатимизнинг қаҳрамонона тарихи билан боғланган анъана бўлса керак, бу. Букаси ҳимоя қилган замин ўзини синаб кўришга аҳд қилган Одилжонни киндик қони тўкилган юртини, яхшигина ишини ташлаб, минглаб километрлаб узоқ жойни танлашга, ёмғирда ивиб, қорда совуққотиб бўлса ҳам ўзича, бувасининг номига қўядиган далани бунёдга этишга ундади.

Онаси билан маслаҳатни бир жойга қўйгач, эрталаб ёрдамчисига бундай деди:

— Биласанми менинг бувам Новгород остоналарида жанг қилган. Хоҳ ишон, хоҳ ишонма, ўша жойларни бир бориб кўргим келяпти.

— Балки бирга бориб, ўша ерда ишлармиз? — таклиф қилди Мирзабаҳром.

— Мен Уралда, армияда хизмат қилганман, қиш қаҳратони қанақалигини биламан. Шунинг учун ўзимдан кўнглим тўқ... У ернинг иқлими сенга тўғри келармикан? Қуёши ҳам айтарли қиздирмайди...

— Борамиз, — қисқа қилиб жавоб берди Мирзабаҳром.

Қадимий Новгород диёри дўстларни баданни жунжитувчи шамоли ва қор бўронлари билан кутиб олди. Одилжон билан Мирзабаҳромни Шимск районига, — «Тошкент-1» ихтисослашган механизациялашган кўчма колоннага юборишди.

Шу тариқа иш кунлари бошланиб кетди. Экскаваторнинг оғир хартуми шовқин-сурон билан ғичирлаб, музлаб қолган тупроққа санчиларди. Бамисоли муз зирхига бурканган ер ҳаловатини бузишга қасд қилган одамларнинг матонатли қудратини синаётгандай эди. «Дастлабки ҳафталарда вагонга судралиб борамизда, ўзимизни таппа ташлаймиз. — деб эслайди Мирзабахром. — Баъзи йигитлар ўзларини совуққа олдириб ҳам қўйишди. Аллакимлар уйга жуфтакни ростлаб қолиш ҳақида ҳам ўйлади. Ахир, кунлик норманинг ярмини ҳам бажара олмасдик-да: замин жиловини бермасди. Маошимиз ҳам шунга яраша эди. Дарахтларни кесиб, буталарни қўпордик — иш фронтини тайёрладик. Матонати етмаганлар дастлабки қийинчиликларга дош беролмай жуфтакни ростлаб қолишди. Уларга ачинмаймиз, ҳам...».

Ҳа, бу ерда, ноқоратупроқ зонада тақдирлар, характерлар чамбарчас боғланиб кетади. Биринчиларга ҳамиша қийин. Шунинг учун ҳам улар биринчиларки, кейин келганлар уларнинг изидан бориб, улардан ўрнак олиб, диёрни ўзгартириш ишини давом эттирадилар. Биринчи бўлиш жуда юксак ва фахрли!

Баҳор келиб, музлар эриганда, ёғингарчилик бошланиб, ерлар ўтиб бўлмас кўлмакка айланганида экскаваторчи Одилжон Деҳқонов табиатнинг ажойиботлари ҳақида хаёл сураркан, Мирзабаҳромга жилмайиб айтарди: «Мана шу намлик бизда, Ўзбекистонда бўлганида борми...»

...Новгородда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг «Узновгородводстрой» тресси тузилди. 1975 йилнинг бошларидан «Тошкент-1», «Тошкент-2» 1976 йил январидан бошлаб «Тошкент-3» ва «Тошкент-4» ихтисослашган механизациялашган кўчма колонналари иш бошлади.

Бу йил бултургига нисбатан пудрат ишлари ҳажми икки баравардан зиёд кўпаяди. Тўққиз миллион сўмликдан зиёд маблағни ўзлаштириш кўзда тутилган. Бу рақамлар замирида нималар ётибди? Кўп нарсалар. Яна тўрт ярим минг гектар ернинг захи қочирилиб, 500 гектар суғориладиган ер тайёрланиб, фойдаланишга топширилади. Бунга яна беш минг квадрат метрдан кўпроқ обод уй-жойларни ҳам қўшмоқ керак.

Ҳамюртларим Одилжон Деҳқонов билан Мирзабаҳром Усмоновнинг меҳнатида, юзаки қараганда, мана шундай қуруқ рақамлар мужассамлашган. Дарвоқе, уларни энди фақат менгина ҳамюртларим деб атаётганим йўқ. Улар Большие Угороди қишлоғи аҳолисининг ҳам ҳамюртлари бўлиб қолишди. Одилжоннинг букаси Исмоил ота фахрли ва гўзал рус тупроғи ила ўз қони билан қадрдонлашган эди. Унинг набираси эса бу диёр билан меҳнатила қадрдонлашди.

Новгородликлар билан бўлган баъзи суҳбатларни сизларга ҳавола қилмоқчиман. Ҳамсуҳбатларим кекса авлодга ҳам, ёш авлодга ҳам мансуб кишилар.

Тракторчи Петр Алексеевич Неупокоев: «Бу диёрга кўп куч-қувватимни сарфлаганман. Очиғини айтсам, бу ерда ўзбек мелиораторлари қандай ишлаётганлигини кўриб, қувончим ичимга сиғмай кетади. Бизнинг еримиз уларга бегона эмас. Гапнинг мағзи мана шунда...»

«Тошкент-1» ихтисослашган механизациялашган кўчма колонна комсомол ташкилотининг секретари Владимир Костин: «План топшириқларини 110—115 процентдан муттасил бажаришяпти. Болалар ҳамиша хушчақчақ, сира тушкунликка тушишмайди».

Маданият уйининг бадиий раҳбари Лидия Васильева: «Ўзбекистонлик йигитлар бизнинг доимий меҳмонларимиз. Кутубхонага келишади. Танцага келишади. Кўп йигитлар, шулар қатори Одилжон ҳам агитбригадамиз қатнашчилари...»

«Э-394-В» маркали янги экскаватор (дарвоқе, у Тошкент экскаватор заводида ишлаб чиқарилган) бир маромда, қишлоқ чеккасида канал қазияпти. Одилжон билан Мирзабаҳром шу экскаваторни бошқаришади. Кўпинча экскаватор хартумидан тупроқ аралаш отилган гильзалар, металл парчалари чиқиб қолади.

Канал кун сайин узайиб, кенгайиб бормоқда.

Шу ўринда чекиниш қилмай иложим йўқ.

Дастлабки ойларда Мирзабаҳромни қишлоқ аҳолиси орасида кўпроқ учратиш мумкин эди. Маълум бўлишича улар ўзларини яқин тутиб ва ҳурмат юзасидан Мирзабаҳромни Петрович деб аташган экан. Кўп ўтмай Петровични қишлоқнинг бутун аҳолиси — етти ёшдан етмиш ёшгача — ҳамма билиб олди. Миқтидан келган, бўйи ҳам унчалик баланд бўлмаган, уятчанг Мирзабаҳром — Петрович — қишлоқ аҳолиси орасида уруш йиллари Исмоил бува — Одилжоннинг буваси билан учрашган одамларни қидирарди. У ўз дўстининг букаси қадрдонларини изларди.

Кечқурунлари қишлоқдагилар сигир соғишиб, Кривой кўчасида Ўзбекистон вакилларини сут ва иссиқ нон билан сийлаб, ўғлим, деб эркалаётганликларини учратиш мумкин.

Большие Угородида қардошлик мозори бор. Тўққизинчи май куни Одилжон ва Мирзабаҳром қишлоқнинг бутун аҳолиси билан биргаликда бу ерга ўрнатилган ёдгорликни келиб кўришди. Қорачадан келган тим қора сочли бу йигитлар малла ва оқ сочли эркак ва аёллар билан бир қаторда туришарди.

Уруш йилларида Ўзбекистонимизга ўнлаб ҳарбий госпиталлар эвакуация қилинган эди. Ўшанда ўзбек болакайлари ва қизалоқлари катталарнинг қизил юлдузли ҳарбий пилоткаларини кийиб олиб, тенгқурларининг ҳавасини келтирардилар.

...Большие Угородидаги болакайлар ва қизалоқлар дўппи кийиб юришибди. Чунки ўзбек халқи қадимий одатини авайлаб сақлаб келади: миллий кийим — дўппи фақат энг яқин кишиларгагина совға қилинади..

В НИЕЗМАТОВ,
(махсус мухбиримиз).
Тошкент — Новгород области — Москва.
(«Комсомольская правда» 8 июль).

САМАРАЛИ ВА СИФАТЛИ ҚУРАЙЛИК

Республика қурилиш ва монтаж ташкилотларининг коллективлари КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Улар 1976 йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан анча кўп капитал маблағларини ўзлаштирдилар, Қўшкўпир пахта тозалаш заводини, йилига 27,4 минг кубометр йиғма темир-бетон, мармардан 8 минг квадрат метр қоплама материаллар ва керамикадан 100 минг квадрат метр қоплама материаллар ишлаб чиқариш қувватларини, 6,7 минг тонна минерал ўғит сиғадиган омборларни, 38,8 минг товуққа мўлжалланган паррандачилик фермаларини, 2,3 минг бош қорамолга мўлжалланган чорвачилик-сут комплексларини ишга туширдилар. Қарийб 27 минг гектар суғориладиган янги ер ўзлаштирилди, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва ерни пухта текислаш ярим йиллик топшириғи бажарилди. 884 минг квадрат метр уй-жой, 14,8 минг ўринли мактаб, 4,1 минг ўринли болалар муассасалари, 740 ўринли касалхона, 1250 беморни қабул қиладиган поликлиника қурилди.

Республикадаги асосий пудрат министрликлари ва идораларининг ярим йил мобайнидаги ишларини қуйидаги кўрсаткичлардан билиш мумкин:

(биринчи устун — йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиши процент ҳисобида, иккинчи устун — июнь ойида планнинг бажарилиши процент ҳисобида, учинчи устун — 1976 йилнинг биринчи ярмида планнинг бажарилиши процент ҳисобида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан).

Узбекистон ССР Қурилиш министрлиги	101	101	105
Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги	102	101	105
Узбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги	106	104	106
Главташкентстрой	101	99	101
Узколхозстрой	103	106	108
Узбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги	107	109	107
Узглавводстрой	108	112	97
Узбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши ва улардан фойдаланиш министрлиги	106	108	107
Главсредазирсовхозстрой (Узбекистон ССР территорияси бўйича)	104	97	108

Шу билан бирга айрим қурилиш-монтаж ташкилотлари жумладан, Узбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли «Алмаликсвинецстрой», 8, 14, 16-«Узградострой» трестлари, Главташкентстройга қарашли 8, 11-«Жилстрой» трестлари ва Тошкент Уйсозлик комбинати, Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли 11, 23-трестларнинг ва бошқа баъзи корхоналарнинг коллективлари ўз социалистик мажбуриятларини бажариш у ёқда турсин, давлат планларини ҳам уддаламаяптилар. Узбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги, Узбекистон ССР Енгил ва озиқ-овқат министрлиги ҳамда Узплодоовощвинпром объектлари бўйича қурилиш планларининг бажарилишини таъминламади. Главташкентстрой йилнинг биринчи ярми планида кўзда тутилган 22 та ишлаб чиқариш объектидан 13 тасини ишга туширмади, 10 минг квадрат метрдан кўпроқ уй-жойни фойдаланишга топширишни таъминламади.

Йилнинг иккинчи ярмида ишлаб чиқариш қувватларини, уй-жой ва маданий-маиший объектларни ишга тушириш юзасидан катта программани бажаришга тўғри келади. Объектлар бир меъёрда ишга туширилиши муҳимдир. Бунинг учун материал-техника ва одам ресурсларини ишга тушириладиган объектларга тўплаш, қурувчилар ва монтажчиларнинг меҳнатини тўғри ташкил қилиш, улар қабул қилган юксак социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун барча шарт-шароитларни яратиб бериш керак.

Қурилиш партия ташкилотларининг вазифаси — социалистик мусобақага бошчилик қилишдан, илғор тажрибани ёйишдан, ички резервларни дадилроқ топиб, фойдаланишдан иборатдир.

Буюртмачи министрликлар ва идоралар янги ишлаб чиқаришлар учун кадрлар тайёрлаш тўғрисида ўз вақтида ғамхўрлик қилишлари, одамларни олдиндан ўргатишлари лозим. Объектларни ишга тушириш-созлаш ишларида мутахассис монтажчилар билан биргаликда шу объектларнинг бўлажак ишлатувчилари қатнашуви мақсадга мувофиқдир. Келгуси йил қилинадиган иш ҳажмига мўлжалланган лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрлаб, сентябрь ойигача қурувчиларга топшириш — буюртмачиларнинг муҳим вазифасидир.

Самарадорлик ва сифат учун кураш — ишнинг асосий йўналишидир. Бинокорлар кунини зарбдор меҳнат билан муносиб кутиб олиш — қурилиш ва монтаж ташкилотлари коллективларининг бурчидир.

2 МИЛЛИОН 200 МИНГ ТОННА ДОН УЧУН

ЧИРОҚЧИНИНГ 50 МИНГ ТОННАЛИК ХИРМОНИ

Районимиз пахтачилик, ғаллачилик ва чорвачиликка ихтисослаштирилган. Халқимиз КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошира бориб, ғаллачиликни ривожлантириш, дон тайёрлашни кўпайтиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Она-Ватанга Чироқчининг 50 минг тонна сараланган дони етказиб берилди, ғаллачилик тарихида биринчи марта ана шундай катта ғалабага эришилди.

1976 йил ғалла майдонларини кенгайтириш, ҳосилдорликни ошириш билан характерланади. Ёмғир сувлари, минерал ва органик ўғитлардан оқилона фойдаланилиши, агротехниканинг барча тадбирлари изчиллик билан амалга оширилиши, қишлоқ хўжалик зараркунандалари ва касалликларига қарши мунтазам кураш олиб борилиши дон етиштиришни кўпайтиришда катта роль ўйнади.

Биз ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ўтказишга пухта тараддуд кўрдик. Пайкаллар комбайнчиларга биркитиб чиқилди. Ҳар бир комбайнчи ўз зиммасига конкрет мажбурият олиб, сафдошларини мусобақага чақирди.

Бу йил ғаллакорларимиз олдига шундай вазифалар қўйилди: ўрим-йиғимни қисқа фурсатда ўтказиш, комбайнлар иш унумини мунтазам ошириб бориш, бунинг учун уларни икки сменада ишлатиш, бекор туриб қолишига йўл қўймаслик, комбайнлар билан транспорт воситаларининг ишини бир-бирига уйғунлаштириш, янчилган донни дарҳол хирмон жойларда тозалаб, ҳужжатларни расмийлаштириб, давлат тайёрлов ташкилотларига жўнатиш, доннинг хирмон жойларда туриб қолишига йўл қўймаслик. Айни кезда транспорт воситаларининг пунктлар дарвозаси ёнида навбат кутиб қолишини тугатиш, узлуксиз қатновини таъминлаш;

ўримни тонг саҳарда бошлаш, қош қорайганда ҳам давом эттириш, зарур топилган кезларда машъалалар ёқиб арпа ва буғдой ўриш, исрофгарчиликка йўл қўймаслик чораларини кўриш;

биринчи галда давлатга дон сотиш планини бажариш.

Ана шунга ўхшаш муҳим вазифалар кун тартибига қўйилди ва изчиллик билан амалга оширилди. Ҳаёт катта дорилфунундир. Иш жараёнида белгилаган тадбирларимизга қўшимча ва ўзгаришлар киритдик. Дастлабки режамиз бўйича давлатга 27 минг тонна дон сотишни кўзда тутган эдик, ҳосил чўғини ҳисобга олиб, 32 минг тонна дон сотиш ҳақида социалистик мажбурият қабул қилдик.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ғамхўрлиги туфайли далаларимизда ғалладан мисли кўрилмаган даражада юқори ҳосил етиштирилди ва она-Ватан омборларига 50 минг тонна Чироқчи дони тўкиб, бир мавсумда икки йиллик план миқдорида дон тайёрлашга эришдик. Районимизнинг катта хирмонига Охунбобоев номли совхозимиз 15 минг тонналик, «Кўкдала» совхозимиз 11 минг тонналик, «Восход» совхозимиз 8 минг тонналик дони билан муносиб ҳисса қўшди.

Давлатга дон сотиш нечоғли катта аҳамиятга эга бўлса, хўжаликларни навли, районлаштирилган уруғлик фонди билан таъминлашнинг аҳамияти ҳам бундан кам эмас. Уруғ ҳосилнинг онасидир. Шуни ҳисобга олиб, тайёрлов пунктларига арпа ва буғдой топширишни сира сусайтирмаган ҳолда хўжаликларни ўзларини ўзлари уруғлик билан таъминлашлари зарурлигини уқтирдик. Ҳар бир хўжаликда уруғлик учун катта майдонларнинг ғалласи ажратилди, уни ўриб-янчишга энг тажрибали комбайнчилар қўйилди. Уруғлик доннинг ҳолатини мутахассислар кузатиб бордилар. Унинг чангланиши, хас-чўплар билан ифлосланишига йўл қўйилмади. Бугун шуни айтиш кераккки, барча хўжаликларимиз ўзларини яхши уруғлик дон билан таъминлаб бўлдилар.

Чорва моллари учун етарли миқдорда концентрат ва сомон жамғариб олишимиз керак. Биз комбайнлар билан бир қаторда ҳамма маркадаги хашак ва сомон тўплайдиган механизмларни ҳам ишга туширдик, ем-хашак тайёрлаш бригадалари аъзолари орасида мусобақани кучайтирдик. Бир йилда икки йиллик план миқдорида хашак жамғариш районимиз меҳнаткашларининг шарафли ишига айланди.

Ғалла ўрими бошлангандан буён далаларимизда 260 комбайн ишлаб турибди. Уларнинг ҳар бирига кунлик, беш кунлик ва ўн кунлик графиклар берилди, миқдор билан сифатни бир-бирига боғлаб олиб борган, энг яхши самарадорликка эришган комбайнчилар рағбатлантириб борилмоқда. Хуррам Эшонқулов, Шерқул Жўраев каби юзлаб комбайнчиларимиз кунига 18—20 гектаргача майдоннинг ғалласини ўриб, меҳнатда қаҳрамонлик намуналарини кўрсатдилар.

Донни тезроқ саранжом-сариштлаб олишда шофёрларимиз, тележкачиларимиз фидокорлик кўрсатиб ишлаганини мамнунлик билан қайд этамиз. Шуни айтиш кераккки, айрим кунларда тайёрлов пунктларига салкам 5 минг тоннадан арпа ва буғдой жўнатилди.

Июль ойининг кейинги кунларида ҳароратнинг кўтарилиши кутилмоқда. Бундай кезда бошоқлар синиб кетади ва дон тўкилади. Шуни ҳисобга олиб, ўримни асосан тонг-саҳар ва кечки салқин тушганда, ҳатто тунда ўтказмоқдамиз. Яна бир ғайрат қилсак, юз бериши мумкин бўлган қийинчиликларни енгсак, ҳалол меҳнатимиз билан етиштирилган ғалламизни сира нобуд қилмай йиғиб оламиз. Бу умумхалқ ишида коммунистларимиз олдинги сафда бормоқдалар. Партия ташкилотлари социалистик мусобақани кучайтирмоқдалар.

Район партия ва совет ташкилотлари келгуси йил мўл ҳосилига қаратилган тадбирлар ишлаб чиқиб, амалга оширмоқда. Тайёрланган уруғлик яхши сақланади, ғаллазорлар шудгорланади, зараркунандалар ва касалликларга қарши профилактик тадбирлар қўлланилади. Ғалла майдонларини суғориладиган ерлар бўйича ҳам, лалмикор ерлар бўйича ҳам кенгайтириб, ҳосилдорликни кескин ошириш чораларини кўраверамиз. Чироқчининг 100 минг тонна дони учун курашамиз.

Ж. ТИЛЛАЕВ,
Қашқадарё область Чироқчи район партия комитетининг биринчи секретари.

Чироқчи районидаги Охунбобоев номли совхознинг ғаллазор майдонларида бу йил янада мўл ҳосил етиштирилди. Хўжалик деҳқонлари партиямиз XXV съезди қарорларига жавобан она-Ватанга 32 минг тонна дон етказиб бериш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини бажариш учун бутун куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Суратларда: (юқорида) шу совхоз биринчи бўлимининг пешқадам комбайнчиси Худоёр Холбоев ва Муҳаммадқул Турсунов. Улар ҳар куни 10-12 гектар ернинг ғалласини ўриб-янчиб беришмоқда. Ўртада комбайнлар ғаллазор денгизида. Пастда эса ўриб янчилган буғдойни тозалаш пайти.

А. Тўраев фотолари.

Мутахассис маслаҳати

ҒЎЗА ЗАРАРКУНАНДАЛАРИГА ҚАРШИ КУРАШИНГ!

Июннинг об-ҳаво шароити ғўзада турли зараркунандалар — шира, ўргимчаккана, кўсак қурти ва гоммознинг кўпайишига имконият яратиб берди. Вилт билан зарарланган пайкаллар кўпаймоқда. Фарғона водийси, Сурхондарё, Сирдарё, Қашқадарё, Тошкент ва Жиззах областларининг кўпчилик хўжаликларида далаларни ўргимчаккана босиб, ташвишли аҳвол рўй берди. Бошқа областларда ўргимчаккана тушган майдонлар ўрта ҳисобда 20—45 процентга етади.

Ҳароратнинг юқори келиши ва бот-бот шамол эсиб туриши, шунингдек ғўза тупларининг ўсиб кетганлиги шира ва трипсларнинг ривожланишига шароит туғдиради. Сурхондарё, Қашқадарё, Андижон ва Сирдарё областларидаги шоналаган ғўзада кўсак қуртининг зарарли таъсири қайд қилинган.

Мутахассисларнинг ҳисоб-китобига кўра, ғўза зараркунандаларининг ҳуружи июль ойида яна ҳам кўпаяди. Шу боисдан ҳосилни тўла сақлаб қолиш учун ўсимликларни ҳимоя қилиш хизматининг барча бўғинларини ишга тўла сафарбар этишга тўғри келади.

Колхоз ва совхозларимиз ғўзани зараркунандалардан ҳимоя қилишнинг биологик ва химиявий воситалари билан тўла таъминланган ҳозирги пайтда бунга бемалол эришса бўлади. Асосий нарса — ғўза зараркунандаларига ва экин касалликларига қарши тўғри, самарали кураш олиб боришдан иборат. Бунинг учун эса мутахассислардан Ю. Нестеров, С. Алимуҳамедов, С. Журавская, Ш. Хўжаеваларнинг қуйидаги маслаҳатига амал қилиш керак.

Ғўзани зараркунандалардан ҳимоя қилишни тўғри уюштириш учун зарарланган пайкалларни ўз вақтида аниқлаш муҳим аҳамиятга эгадир. Бунинг учун ғўза пайкалларини ҳар беш кунда камида бир марта обдон текшириб чиқиш керак. Ҳар юз туп ниҳолда камида 150 ўргимчаккана ёки 50 шира бўлган жойда кимёвий ишлов бериш мақсадга мувофиқдир. Ҳар икки зараркунанда тушган бўлса, ёки ширанинг ўзи бўлса қуйидаги дорилардан бири ишлатилади. Бир гектар майдонга 2-2,5 килограмм фосфат (фозалон,) 1,5—2 килограмм фосфамид (рогор, БИ-28, диаметоат), 2—2,0 килограмм антио, 1—2 килограмм метилмеркаптофос, 1—1,5 килограмм интратион.

Ўргимчакканнанинг кўплаб тўпланиб қолишига йўл қўймаслик учун дорилаганда турли химиявий моддаларни алмаштириб туриш керак. Агар ширага қарши юқоридаги препаратлардан бири ишлатилган бўлса, кейинги дорилаганда ҳар гектар ерга 2 килограмм ҳисобида акрекс, 3 килограмм ҳисобида келтан, 400—600 литр бир процентли олтингугурт-оҳак бирикмаси, шунингдек, 3 килограмм ҳисобида карбофос препаратларини ишлатиш керак.

Янчилган олтингугуртни ишлатиш тўғрисида алоҳида айтиб ўтиш керак. Олтингугурт-оҳак эритмаси ишлатилганида яхши самарага эришилади.

Зараркунандаларга қарши ишлатиладиган химиявий моддаларни ҳаддан ташқари кўп ишлатмаслик мақсадида фақат зарарланган далаларни дорилаш тавсия этилади. Системали препаратлар қўлланилганида ҳар гектар ерда 100 литр, контактли препаратлар ишлатилганда эса 300-600 литр суюқлик модда ишлатилади.

Зараркунандаларга қарши ишлов берилганида кўпроқ трактор аппаратурасидан фойдаланиш керак. Трактор аппаратлари ғўзанинг бўйи ва ривожига қараб мослаб қўйилиши, контактли препаратлар билан ишлов берилганда эса заҳарли модда ғўза баргининг орқа томонига тегишига эришиш лозим.

Ғўзанинг кўп қисмини зараркунандалар босиб кетган бўлса, бу жойларда санитария нормалари бўйича самолётларни ишлатишга рухсат этилади. Бунда фосфор-органик препаратлар ҳар гектар ерга 100 литр миқдорида ишлатилади.

Агар зараркунандаларга қарши самарали дори сепилган бўлса, такрор дорилаш заруриятн камида 15-20 кундан кейин туғилади.

Кана, трипсларга қарши қандай заҳарли модда ишлатилган бўлса, ширага қарши ҳам шундай моддаларни ишлатиш мумкин.

Кўсак қурти оммавий тухум қўйишга киришган ва унинг биринчи авлоди пайдо бўлган далаларда ҳар 100 туп ғўзада 8-10 тадан тухум ва қурт кўриниши билан, ингичка толали ўсимликнинг ҳар 100 тупида 2-4 тадан янги чиққан қурт кўриниши билан кимёвий ишлов бошлаб юбориш керак. Кейинги ишлов бериш зарурати олдинги ишловнинг самарасига ҳамда зарарланган майдоннинг оз ё кўплигига боғлиқ. Агар навбатдаги текширишда экинлар дастлабки пайтдагидек, ёки ундан ортиқ миқдорда зарарланган бўлса, иккинчи ишловга киришиш лозим.

Кўсак қуртининг биринчи авлоди ривожланаётган даврда асосан трактор аппаратлари билан дорилаш, бунда ҳар гектар ерда 2 килограмм дендробациллинга 0,3-0,5 килограммдан фозалон, севин ёки хлорофос қўшиш, ёхуд фақат 2,5 килограмм полидофен, 2-2,5 килограмм фозалон, 1,5 килограмм севин ишлатиш зарур.

Кўсак қуртининг иккинчи ва учинчи авлодига қарши дори сепиш ҳам дастлабки даврда ишлатилганидек бўлади.

Химиявий дорилаш кечикиб ва сифатсиз ўтказилган бўлса, катта ёшдаги кўсак қуртлари ҳам пайдо бўлиши мумкин. Бундай пайтда ҳар гектар майдонга 60-80 килограмм ҳисобида севин ёки хлорофос билан заҳарланган хўрак ишлатилади.

Трактор аппаратуралари билан химиявий ишлов берилганда иш икки сменада ташкил этилиши, ҳарорат 28 даражадан ошмаган бўлиши, иш кечқурун соат 7-8 дан эрталаб 10 гача давом этиши керак.

Кўсак қуртига қарши биологик кураш чоралари сифатида трихограммалар ишлаб чиқариш ҳамда экинга нормаси пасайтирилган ҳолда дендробациллин ва энтобактерин аралашмасини пуркаш тавсия этилади. Трихограмма далага уч марта пуркалади: дастлаб кўсак қурти тухум қўйганида, сўнгра тухум қўйиш тамом бўлгунга қадар ҳар 5-7 кун оралаб сочилади .Ҳар бир генерацияга қарши бир гектар ҳисобига 300 мингтагача трихограмма пуркалади.

Ғўзада кўсак қуртининг тухуми бўлиб, бунинг устига яна бошқа зараркунандалар оралаган бўлса, трихограмма пуркалгандан кейин ўсимликни химиявий препаратлар билан ишлаш керак. Трихограммани хлорофос билан ишлов берилгандан кейин 7-8 кун ўтгач, бошқа фосфор-органик препаратлар ишлатилгандан кейин эса 15 кун ўтгач бериш керак бўлади.

Заҳарли химикатларни ўсимликларни ҳимоя қилиш мутахассислари, хўжаликларнинг ва ўсимликларни ҳимоя қилиш область станцияларининг раҳбарлигида, шунингдек медицина ходимларининг кузатувида ишлатиш керак.

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ХАБАРЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

БЕРЛИНДА ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИНИНГ XXX СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

БЕРЛИН, 7 июль. (ТАСС махсус мухбирлари). Бугун ГДР пойтахтида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXX сессияси очилди.

Сессия ишида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатларнинг ҳукумат бошлиқлари раҳбарлигидаги делегациялари иштирок этмоқда.

Сессия ишида ЮСФР делегацияси қатнашмоқда. Вьетнам Социалистик Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси, Лаос Халқ Демократик Республикаси, Ангола Халқ Республикаси делегациялари кузатувчилар сифатида иштирок этмоқдалар.

ГДР Министрлар Советининг Раиси Х. Зиндерман сессия қатнашчиларини самимий табриклади. У мажлисни оча туриб, ҳозирги сессия қардош мамлакатларимиз ҳар бир халқи ва барча халқларининг бахт-саодати йўлида, ҳамкорликни янада кенгайтириш ва кучайтириш йўлида янги муҳим босқич бўлади, деди.

Ана шу залда, деб таъкидлади Х. Зиндерман, етти кун муқаддам Европа коммунистик ва ишчи партияларининг конференцияси бўлиб ўтди. Конференция қитъадаги революцион ишчилар ҳаракати тарихида муносиб ўрин олади. Конференция халқларга тинчлик, ҳамкорлик, хавфсизлик ва социал тараққиёт учун кураш йўлини кўрсатиб берди. Конференцияда деди, Х. Зиндерман, ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлаб, социализм мамлакатларининг қардошларча бирдамлиги катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтди. Бу бирдамлик шу мамлакатлардан ҳар бирининг кучқудратини кўпайтиради, тенг ҳуқуқли иқтисодий ҳамкорлик унинг ўз ресурсларига жуда катта имкониятлар қўшади.

Тўпланганлар Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 1971—1975 йилларда иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлиги ва шу йилларда комплекс программанинг амалга оширилиш якунлари тўғрисида ҳамда, шу мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигини янада кучайтириш ва ривожлантириш ҳақида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг докладини тингладилар. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ижроия комитетининг раиси, ГДР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Г. Вайс доклад қилди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг планлаштириш соҳасидаги ҳамкорлик комитетининг раиси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани Раиси Н. К. Байбаков Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ҳамкорлигининг бир мақсадга қаратилган узоқ муддатли программалари лойиҳалари тўғрисида ахборот берди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши электроэнергия доимий комиссиясининг раиси, СССР энергетика ва электрлаштириш министри П. С. Непорожний Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган манфаатдор Европа мамлакатлари бирлашган электроэнергетика системасининг бош схемаси тўғрисида доклад қилди.

Сессия Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар ўртасида 1980 йилгача бўлган даврда ва ундан кейинги даврда ўсиб бораётган халқаро пассажир ва юк ташишни таъминлаш мақсадида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг транспорт соҳасидаги ҳамкорлигини ривожлантириш тўғрисида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши транспорт доимий комиссиясининг раиси, ПХР йўллар министри Т. Беймнинг нутқини тинглади.

Сессияда совет делегацияси бошлиғи, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXX сессияси, деди А. Н. Косигин, мамлакатларимизда навбатдаги партия съездлари бўлиб ўтган даврда тўпланди. Бу съездлар социализм мамлакатларининг ҳамкорлигига, уларнинг социалистик иқтисодий интеграция комплекс программаси негизида ривожланиб бораётган иқтисодий алоқаларига юксак баҳо берди.

Бизнинг ҳамкорлигимиз социалистик интернационализмнинг мустаҳкам негизида, мамлакатларимиздаги коммунистик ва ишчи партияларнинг Маркс, Энгельс, Ленин таълимотига садоқати негизида кенгайиб, мустаҳкамланиб бормоқда.

Бундан бир неча кун муқаддам коммунистик ва ишчи партияларнинг конференциясига тўпланган Европа коммунистларининг садоси Берлиндан бутун дунёга жаранглаб эшитилди. Халқаро коммунистик ҳаракат тарихида жуда катта воқеа бўлмиш бу конференция ғоят муваффақиятли ўтди. Европа коммунистлари байроғини баланд кўтарган бу конференциянинг якунлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежнев айтганидек, «Куч-ғайратларимизни бирлаштиришга, меҳнаткашларнинг туб манфаатлари учун, демократия ва социализм учун, Европада мустаҳкам тинчлик учун биргаликда олиб бораётган курашимизни кучайтиришга ёрдам беради». Одам одамни эксплуатация қилишидан, уруш ва миллий адоватдан халос бўлган янги жамиятни вужудга келтириш, барпо этиш — бизнинг асосий мақсадимиздир. Социалистик давлатларнинг ўз коллектив ташкилоти — Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашида иштироки ҳам ана шу олижаноб мақсадга хизмат қилади. Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, деб таъкидлади А. Н. Косигин, комплекс программа қабул қилинганидан буён ўтган беш йил ичида иқтисодий ҳамкорлик соҳасида ўтган ўн йилдагига нисбатан кўпроқ иш қилинди. Бу — ўзаро меҳнат тақсимотининг кўламларига ҳам, бу меҳнатни ташкил этиш формаларига ҳам тааллуқлидир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий алоқалари чуқур ва ҳар томонлама алоқаларга айланди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши ташкил этилганидан буён ўтган давр ичида кўп томонлама интеграцион тадбирларнинг ўзаро келишиб олинган плани биринчи марта тузиб чиқилди ва қабул қилинди, жуда кенг миқёсдаги халқ хўжалик планлари чуқур координация қилинди.

XXIX сессияда, деди А. Н. Косигин, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган манфаатдор Европа мамлакатларининг бирлаштирилган энергосистемасини ривожлантиришнинг бош схемаси концепцияси маъқулланди. Бу концепция Югославия энергосистемасини ҳам қатнаштиришни кўзда тутади. Биз ҳозир бош схеманинг ўзини қабул қилишимиз керак. Мана шу ҳужжат устида олиб борган ишимизнинг тугалланганлиги 1990 йилгача электр истеъмол қилиш даражасини асослаб берувчи жиддий ҳисоб-китобларга эга бўлишимиз учун имконият туғдирди. Биз тайёрланган ҳужжатни маъқуллашни таклиф этамиз.

Сўнгра А. Н. Косигин қуйидагиларни айтди: КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати социалистик иқтисодий интеграцияни бирлаштириш ва кенгайтиришга, қардош социалистик мамлакатларнинг халқ хўжалигини изчиллик билан яқинлаштиришга катта аҳамият бериб, ўзаро ҳамкорликни такомиллаштириш соҳасида бир қанча йирик тадбирларни амалга ошириш зарурати туғилди, деб ҳисоблайди. Бу ҳамкорликни узоқ муддатли асосга кўчириш, экономиканинг етакчи тармоқларида узоқ муддатга мўлжалланган программаларни ишлаб чиқиш, энг актуал халқ хўжалик проблемаларини биргаликда ҳал этиш вақтида мамлакатларимиздаги план органларининг биргаликда иш олиб боришини кучайтиришда айниқса катта аҳамият касб этади.

Сўнгра А. Н. Косигин энергетика ва металлургия соҳасидаги ҳамкорликни ривожлантиришга доир бир қанча конкрет мулоҳазаларни айтиб, ҳамкорликнинг узоқ муддатли программалари ишлаб чиқилиши муносабати билан Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг турли органлари олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди.

А. Н. Косигин Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг жаҳон иқтисодий муносабатлари системасидаги мавқеини характерлаб, бу кенгашнинг халқаро майдондаги алоқалари мустаҳкамланаётганлигини, социалистик мамлакатлар ана шу ташкилотининг халқаро обрў-эътибори ошиб бораётганлигини таъкидлаб ўтди. Ташкилотимизнинг фаолиятида бирор шаклда қатнашаётган давлатлар сони ортиб бормоқда, деди А. Н. Косигин.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг халқаро алоқалари, хусусан ривожланаётган мамлакатлар билан алоқаларининг мустаҳкамланаётганлиги ,деди А. Н. Косигин, тамомила қонуниятли бир ҳолдир. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида давлатлар ўртасида янги хилдаги иқтисодий муносабатлар ўрнатиш соҳасидаги тажрибамиз кенг халқаро майдонда ҳам амалий аҳамият касб этмоқда.

А. Н. Косигин Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXX сессиясининг қарорлари социалистик иқтисодий интеграцияни олға бостиришга ёрдам беради, социалистик мамлакатларнинг бирлигини янада мустаҳкамлашга, тинчлик ва тараққиёт иши манфаатлари йўлида социализмнинг халқаро позицияларини мустаҳкамлашга кўмаклашади, деб ишонч билдирди.

Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXX сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

Ю. БОРИСОВ,
В. ПЕТРУНЯ.

СОЦИАЛИЗМ ОДИМЛАРИ

ЯНГИ ТРАКТОР ЗАВОДИ

Белградда янги трактор заводи ишга тушди. Дастлабки йилларда у йилига турли хил моделдаги қуввати 35 дан 210 от кучига эга бўлган 40 минг машинани ишлаб чиқариши керак. Бу маҳсулотнинг бир қисми ривожланаётган мамлакатларга экспорт қилинади. Кейинги йилларда ишлаб чиқариш ўсиб, завод йилига 50-60 минг машина ишлаб чиқаради.

Ҳозир Югославия трактор паркида 240 минг «пўлат от» бор. Пойтахт корхонасидан ташқари яна етти завод тракторлар ишлаб чиқармоқда. 1980 йилга бориб, халқ хўжалигининг турли тармоқларига зарур бўлган машиналарга ички эҳтиёж тўла таъминланиши ҳисоблаб чиқилди.

(ТАНЮГ—АПН).

БРИГАДА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИНИНГ САМАРАСИ

МХРда қурилиш-монтаж ишлари ҳажмининг ярми совет қурувчиси Н. Злобин таклиф қилган бригада хўжалик ҳисоби методи билан ишлаётган қурилиш бригадалари ва ташкилотлари ҳисобига тўғри келади.

Ана шу илғор методнинг амалда қўлланилиши катта иқтисодий самара бермоқда: кейинги уч йил ичида Монголияда 3,4 миллион тугрик қурилиш материаллари иқтисод қилинди, ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлиги ўртача 32,6 процент ўсди.

(АПН).

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ, 7 июль. (ТАСС). Араб мамлакатлари иттифоқи вакиллари ташаббусига биноан Ливандаги жангларни тўхтатиш тўғрисида эришилган кейинги битимга қарамасдан ўнг христиан партияларининг қуролли ҳарбий қисмлари миллий ватанпарвар кучларга ва Фаластин қаршилик ҳаракатига қарши урушни давом эттирмоқдалар. Кечаги кунлар давомида бутун мамлакатда 245 киши ҳалок бўлди ва 310 киши яраланди. Ливан пойтахти электр энергиядан ва сувдан ҳали ҳам маҳрум бўлиб турибди. Озиқ-овқат ва дори-дармонлар етишмаётганлиги жуда сезилмоқда.

Фаластин қочқинларининг Байрутнинг шарқи-шимолий чеккасидаги Телл-Заатар лагерини ҳимоя қилувчилар 17 кундан бери ўнгларнинг ҳужумини тинимсиз қайтариб турибдилар. Унглар оғир артиллерия, танклар ва ракеталарни ишга солиб ҳужум қилмоқдалар. Улар шу вақт ичида лагерга 50 мартага яқин ҳужум қилдилар, лекин лагерь ҳимоячилари ўқ-дорилар, сув ва озиқ-овқат етишмай қолганлигига қарамай лагерни мардларча мудофаа қилмоқдалар.

СИНФИЙ КУРАШ ФРОНТЛАРИДА

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ҚАТЪИЙ ТАЛАБИ

Капиталистик мамлакатларда меҳнат билан капитал ўртасидаги кураш кундан кунга қизғин тус олиб бормоқда.

Кейинги пайтларда Италиянинг қишлоқларида қишлоқ хўжалик ишчилари ўз хўжайинларининг кирдикорларига қарши норозиликларини турли хил кўринишларда баён этмоқдалар. Қишлоқ хўжалик ишчиларидан бир ярим миллиондан ортиқ киши умуммиллий забастовкага чиқдилар. Улар Италия қишлоқ хўжалиги мулкдорларининг касаба союзлар билан тузилиши лозим бўлган янги коллектив шартнома учун музокаралар ўтказишни тўхтатиб қўйганликларига қарши норозилик билдирдилар.

Бундай норозиликлар мамлакатнинг бошқа жойларида ҳам қатъий тус олиб бормоқда. Айниқса, Италиянинг тўқимачилик саноати корхоналари меҳнаткашларидан бир миллион кишининг олиб борган кураши ғалаба билан якунланди. Касаба союзлари корхона эгаларини янги коллектив шартнома тузишга ва уларнинг ишчиларга анча ён беришларига эришди. Айниқса, иш шароитларини яхшилаш, иш ҳақини ошириш, ишчиларни иш билан таъминлаш учун кафиллик олинди.

Дания меҳнаткашларининг ўз хўжайинларига, уларнинг ўзбошимчаликларига қарши уюштирган забастовкалари қисман ғалаба билан тугалланди. Скандинавия авиакомпаниясининг хизматчилари уюштирган беш кунлик забастовка айниқса бунга яққол мисол бўла олади. Бу забастовкада 750 киши иштирок этди. Улар компания маъмуриятидан меҳнат шароитларини яхшилаш учун қатъий ваъдаларини олишга эришдилар.

Америка Қўшма Штатларида ҳам меҳнаткашларнинг маъмурлар томонидан қилинаётган ўзбошимчаликларга қарши кураши баъзи жойларда ғалаба билан якунланмоқда. Яқинда Луисвилла (Кентукки штати)нинг электриклари ўзларининг ҳақ-ҳуқуқлари учун олиб борган курашларида қисман ғалабага эришдилар. Улар уюштирган забастовка деярли бир ҳафтагача давом этди. Натижада «Дженерал электрик» компаниясининг эгалари мамлакатда нарх-навонинг тинимсиз ўсиб бораётганлиги туфайли ишчиларнинг иш ҳақини қисман оширишга мажбур бўлдилар. Бундай курашлар мамлакатнинг бошқа жойларида ҳам кенг тус олиб бормоқда.

Бельгия меҳнаткашларининг ҳам кураши қизғин бормоқда. Кейинги пайтларда Брюсселдан олинган хабарлар буни ёрқин кўрсатиб турибди. «Юньон Шимик Белье» химия компанияси корхоналаридаги ишчиларнинг забастовкаси ҳам ғалаба билан тугади. Остенда шаҳрида юз берган бу воқеа етти кунгача давом этди. Меҳнаткашлар ўзларининг бу қатъий курашлари натижасида иш ҳақининг бирмунча оширилишига ва баъзи енгилликларга эришдилар.

Англияда ҳам маъмурларнинг халққа қарши қаратилган тадбирларига қарши норозиликлар авж олиб кетди. Чунончи, Уэльс шаҳрида Англия ҳукуматининг темир йўл транспортини ривожлантиришга ажратилган харажатларнинг қисқартириш юзасидан белгилаган тадбирларига қарши норозилик кампанияси кучайиб кетди. Темирйўлчилар миллий касаба союзи бош секретарининг ўринбосари Рассел Кардифф шаҳрида ўтказилган митингда сўзга чиқиб, ҳукумат томонидан бу соҳада кўрилаётган тадбирлар амалга оширилса, Уэльсдаги кўпчилик темир йўл тармоқлари ёпилиб қолишини алоҳида қайд қилиб ўтди.

Мамлакатдаги бошқа тармоқларнинг меҳнаткашлари ҳам ўз хўжайинларининг ўзбошимчаликларига қарши норозилик билдирмоқдалар, забастовкалар уюштирмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИНИНГ ХАБАРЛАРИДАН

Ахборот Воқеалар Фактлар

ТОМОШАБИНЛАР МАМНУН

Ҳамза номидаги Ленин орденли ўзбек давлат академик театри ижодий коллективининг Хоразм областига сафари муваффақиятли ўтмоқда. Гастрол томошалари Урганч шаҳридаги янги санъат кошонаси — область театрида бошланиб, ижодий сафар районлар, колхозлар ва совхозларда давом этяпти.

Санъат диёри — хоразмлик томошабинлар ижодий коллектив намойиш қилган «Мен Чилига ишонаман», «Парвона», «Уйланиш» ва «Олтин девор» спектаклларини катта қизиқиш билан кутиб олдилар. СССР халқ артисти О. Хўжаев, Ўзбекистон ССР халқ артистлари Я. Абдуллаева, И. Болтаева, З. Садриева, Ғ. Аъзамов ва бошқа санъат усталарининг ижрочилик маҳорати томошабинларда катта таассурот қолдирмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ.

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш учун курашаётган Нукус райони чорвадорлари 723 тонна ўрнига 735,2 тонна гўшт топшириб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари ошириб бажардилар. Бунда Тельман номли, «Нукус» совхози чорвадорларининг ҳиссаси катта.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ОБИДАЛАРНИНГ ИККИНЧИ УМРИ

Область территориясида жуда кўплаб тарихий обидалар мавжуд. Партия ва ҳукуматимиз ана шу кўҳна меъморчилик ёдгорликларини муҳофаза қилиш, таъмир этиш, уларни авлоддан авлодга етказиш борасида доимо ғамхўрлик қилишаётир. Обидаларни таъмирлаш мақсадларига фақат 1975 йилнинг ўзидагина 530 минг сўмдан ортиқроқ маблағ сарфланди. Натижада Навоий районидаги Мирсаид Баҳром, Бухоро шаҳридаги Кўкалдош, Девонбеги, Файзобод, Шоҳрўд ариғи, Калон масжиди сингари нодир ёдгорликлар қайта тикланди ва таъмир қилинди.

Ҳозирги пайтда Қизилтепа районининг Ванғози қишлоқ советидаги Тошмачит, Ғиждувон шаҳридаги Улуғбек, Кармана поселкасидаги Қосимшайх ва бошқа кўпгина обидаларни таъмирлаш қизғин давом этмоқда. Келажакда эса IX—XI асрларга оид Вобкент районидаги Сифан-Саур масжиди, Қоракўлдаги Тошмачит, Чибирдонбобо, Замонбобо, Ромитан районидаги Қизбиби, Бухоро яқинидаги Чор-Бакир ансамбллари ҳамда мақбаралари ҳам таъмир қилинади, уларга қайта умр бахш этилади. Ўзбекистон тарихий архитектура обидаларини муҳофаза қилиш область жамиятининг яқинда бўлиб ўтган IV-конференциясида ана шулар ҳақида фикр юритилди.

Ҳ. ҚОДИРОВ.

МАВСУМГА ШАЙ

Ильич район халқ маорифи ходимлари Сирдарё областида биринчи бўлиб мактаблар ремонтини муваффақиятли тамомлашга эришдилар. Қисқа давр мобайнида 2 мактаб капитал, 13 мактаб эса жорий ремонтдан чиқарилди, битта болалар боғчаси ҳам сифатли ремонт қилиб қўйилди. Айни пайтда 2 та янги тир қурилди. Бу йил райондаги мактабларда жами 85 ўқув кабинети жиҳозланди.

Шунингдек 11 ўқув устахонаси ташкил этилди. 20 минг сўмлик кўргазмали қуроллар ва 26 минг сўмлик ўқув қуроллари тайёрлаб қўйилди. Ильич район халқ маорифчилари бу йил янги ўқув йилига тайёргарликни ҳар қачонгидан ҳам намунали ўтказдилар. Райондаги барча билим даргоҳлари янги ўқув йилига тайёр.

А. УМАРОВ.

КИНОШИНАВАНДАЛАР УЧУН

Поп райони марказидаги маданият ва истироҳат боғида янги муҳташам бино қад кўтарди. 500 ўринга мўлжалланган янги кинотеатр фойдаланишга топширилди. Замонавий архитектура услубида қурилган кинотеатр томошабинларга ғоят манзур бўлди.

О. ЖУМАНАЗАРОВ.

МУЖГОНЛАР ТАЛҚИН АЙЛАР...

Беҳудуд далалар бўйлаб кезганимизда, «оқ олтин» эҳромларига нигоҳ қадаганимизда, чош хирмонлар соясида пахтакор билан суҳбат қуриб қолган чоғларимизда бир нарса кўнглимиздан ўтади. Далаларимиздаги хазиналар сандиғини очаётган олтин калит бу — деҳқон кўнглидаги метиндай ишонч, ўз касбига, ўз халқига бўлган улкан муҳаббатдир. Шу муҳаббат бўлмаса, у ҳосил уруғини қадамас, далалар замзамасига қулоқ тутмас, беҳисоб гектарлар оралаб ҳар туп ғўза ниҳолига меҳр улашмас, табиат «инъом» айлаган саратон олови, вилт, дўл, селларга қалқонтўш бўлмас эди. Бир сўз билан айтганда, далалар «жангида» ғолиб келмас эди. Юрт шаънини юксак минбарларга кўтарган ҳам шу муҳаббатдир. Чароғон уйлардаги мўллик, тўкинлик ҳам шу муҳаббат туфайлидир. Биздаги бағри бутунлик ҳам шу муҳаббатдан. Шу муҳаббат борки, оддий чигитдан зар унади. Шу улкан муҳаббатнинг меваси — пахтамиздан сержило газламалар тўқилади. Яна нене мўъжизалар шу пахтамиз туфайли эканини биламиз. Лекин пахтамизнинг оддий ип толаларидан юксак бадиий санъат асари яратилаётганини билганимизча йўқ эди. Оддий ғалтак иплардан мўъжизалар яратиш мумкин десалар, ҳамма ҳам ишонавермас. Лекин инсон қалбидаги бокира муҳаббат, ирода кучи, заҳматларни енга олиш салоҳияти тошни эритишга қодир. Бундай инсонлар ўз меҳнатига чўнг тоғлардан тош қўяди. Ерга, элга муҳаббат деганлари бу!

Тун ярим... унинг хонасида чироқ ўчмаган. Унинг кўзларида жуфт юлдуз яширингандай. Бу кўзларда бир олам меҳр, бир ўтли нигоҳ яшайди. Бу содда аёл юрагидаги ҳислар тўлқини кашта қатимларига кўчади. У доҳий портретини тикмоқда. Тикмоқда эмас, у муҳаббатини, меҳрини кўчирмоқда. Бахтидан янги ҳикоя, иқболидан янги ўлан битмоқда.

Мана, ойлар карвони ўтди. Кўкдаги шамс, фалакдаги қамар, юлдузлар шодаси тунлари неча бор гувоҳи бўлган санъат асарига ҳамон у ўтли нигоҳини қадаб ўтирибди.

Мужгонлар қалами асарга сайқал бермоқда.

Тунлар... осойишта тунлар қучоғида у доҳий сиймоси қошида танҳо ўтирар, бу буюк бахт ижодкорига меҳрини сўйлар эди. Рассомлар мўйқалам тутиб портрет чизадилар, ранго-ранг бўёқлар рассомга кўмакка келади. Лекин Фазилат опа тикаётган полотнода бўёқлар ҳам йўқ, мўйқалам ҳам. У игна қалами — мужгон қалами билан ишлайди. Покиза ҳис-туйғуларидан ранг ясайди, меҳр бардошлари билан сайқаллайди. У тикаётган нарса шунчаки кашта эмас, ноёб [illegible]

Игна қалами — мужгон қаламни мато бетига шунчаки осон қадалавермайди. У ҳислар кучини, нигоҳлар алангаси билан бирга қадайди. У дунё [illegible] каштага жойламоқчи истайди. Қандайдир, ўткинчи, оний ҳислар тўлқини билан [illegible] ҳислар, ўлмас меҳр билан ўчмас қилиб жойламоқни истайди. Мана, тонг ҳам отай деб қолди. Тонг қуёшига йўғрилган бу мунис чеҳрада табассум ўйнайди. Аёл пешанасидаги реза терларини дастрўмолига артиб ўрнидан турди. Ойлар давомида у гоҳ тиззасидаги, гоҳ стол устидаги каштасига киприк қадади. Ойлар давомида унинг бармоқларидаги ангушвона игна заҳмига дош берди. Аёлнинг бармоқлари иплар тўлқинидан дарёлар ясади. Охири шундай бир дунё яратдики, бу дунё унинг учун тенгсиз бир олам эди. Аёл ойлар давомида бош кўтармай, меҳрининг аршида шундай бир юксаклик яратдики, бу ҳар бир санъатсевар кишининг таҳсинига сазовор бир асар эди. Бўёқлар сўзлайди, ипаклар жило беради деганлари бекор. Рассомнинг қалами, қалби сўзлайди аслида. Каштачи аёлнинг игна қатимларидан яралган бу дунёга боқиб, юрагимиз орзиқиб кетди. Доҳийнинг табаррук сиймоси шунчалар тиниқ, шунчалар улуғвор акс этган эди бу каштада. Аёл бу азиз сиймони қатимлар қатидан излаб топгунча, қатимлар қатига жо айлагунча, бу табаррук инсон меҳр-муҳаббат солган нене юракларни излади, суҳбатда бўлди.

Шеъриятнинг оҳанги, ранги — ҳижоси, радифи, вазни ва қофияси бўлади. Фазилат опа яратган асар ҳам шундай бир шеъриятдир. Бу шеъриятни яратмоқ учун каштачи бўлишнинг ўзи етмайди, уста чертёж, романтик рассом, инсон руҳиятини жуда яхши билувчи олим ҳам бўлмоқлик даркор.

— Бир дона палакни ўн олти аёл атрофида ўтириб тикиши мумкин, — дейдилар Фазилат опа. — Лекин кашталарда портрет яратаётган аёлга ёрдамчи халақит беради холос. Иш тикаётганимда ҳатто сувнинг шилдираши, чивиннинг қанот қоқишини ҳам ёқтирмайман, хаёлимни бўлади.

Гўзаллик ким учун яратилади? Албатта, инсон учун. Лекин бу гўзаллик дегани заҳматларнинг меваси, у ҳамиша машаққатлар билан бирга туғилади. Шуниси ҳам борки, гўзаллик яратувчи инсон, инсонларга бўлган катта муҳаббати туфайли, улар олдидаги масъулияти туфайли кўпинча ўзини бедорлик қучоғига ташлайди, заҳматли меҳнат йўлини танлаб олади ва шу йўлни афзал деб билади. Фазилат опа Сайдалиева билан суҳбат қурганимизда ҳам шуни англадик. Унинг сайру-гаштларга кўпинча вақти зиқ. Қўшнилар даврасидаги гурунгларга ҳам камроқ аралашади. Унинг учун ҳар бир сониянинг, ҳар бир дақиқанинг ўз юки, масъулияти бор. Дарҳақиқат, замонамиз меҳнаткаш, замондошларимиз бағоят ҳаракатчан, яратувчан. Шунинг учун ҳам ижодкор зиммасида икки баробар меҳнаткаш бўлмоқлик масъулияти туради. Ижодкор қалами хордиқ талаб қилмайди. Негаки, ҳаётнинг минг рангдаги жилвасидан нур териб олмоқ, минг хил мавжли дарёсидан тўлқин, шаршараларидан тошқин, одамлар қалбидан қўшиқ териб олмоққа улгурмоқ керак.

Йўлимиз тушиб, Тошкентнинг Навоий кўчасидаги шоирлар хиёбонига, сўнг Алишер Навоий номидаги адабиёт музейига кирдик. Бу ерни адабиётимизнинг тенгсиз хазинаси деса бўлади. Адабиётимизнинг фозил сарбонлари, улуғ сиймолар, устозлар, сўз мулкининг султонлари... Уларнинг портретлари, фотолар, нодир қўлёзмалар жам этилган бу жойда Бобир, Навоийнинг портрети ҳам бор. Улар Фазилат опанинг игнасига мансуб. Тўғрироғи игна билан битилган назм достонлари улар. Улуғ сиймоларга қараб туриб, оддий ўзбек қизининг каштачилик санъатига қойил қоласиз. Шоир замонасининг нафаси, шоирнинг ўзига хос нуфузи, қарашларидаги теранлик гул ва нақшларга усталик билан кўчириб олинган.

Портрет баҳона бўлдию, Фазилат опа яратган суратнинг яратилиш жараёни билан қизиқдик.

— Шоирнинг бодом қовоқларини ,кўзларидаги ҳароратни ўхшатмоқ учун мен жуда кўп одамларни кузатдим. Ҳар куни тонгда кўчаларни айланиб юраман, одамлар гавжум жойларга бораман, шоир нигоҳидек тийран, ўтли нигоҳни излайман. Ўхшатган чоғимдаёқ уйга қайтиб игнани қўлимга оламан.. Демак, аёл Навоий кўзларидаги ёлқинни, меҳрни одамлардан олган. Шу одамларнинг меҳри билан, шу одамлар олдидаги катта масъулият билан у тинимсиз ишлади. Навоийнинг портретини манзур бўларли даражада тикиб, музейга топширди. У ўтган йиллар давомида Ойбек, С. Айний, М. Ю. Лермонтов, Ғ. Ғулом ва қатор санъат усталарининг портретларини тикди.

Ўзбек каштачилигидагина эмас, умуман каштачиликда янги бўлган бу санъат хийлагина машаққатли йўлларни босиб ўтган санъатдир. Фазилат опа қизалоқ вақтидаёқ ўз фаолиятини чит ва турли матоларнинг гулини қоғозга кўчириш билан бошлаган экан. Биринчи бор отасининг чордона қуриб ўтирган ҳолдаги суратини чизган. Отаси қизининг бу ғайридиний «ҳунарини» қўллаб-қувватламаган. Фазилат кечалари бўйра чўпида сурат чизиб ўтирган пайтида нарсаларини қўлидан зўрлаб олиб қўйган. Лекин қизнинг юрагидаги интилиш осонликча сўнмаган. У кейинчалик ТошМИда талабалик йилларида ҳам расм чизиш ҳунарини давом эттираверди. Халқ ижоди уйидаги санъат тўгаракларига қатнаб турди. «Ўзбекистон рассоми» артелида портрет ҳамда манзара асарлардан намуналар кўчирди. Бора-бора унинг асарлари халқ ижоди кўргазмаларидан ўрин ола бошлади. Тинимсиз изланишлар самара кўрсатди. Унинг асарлари республика, Бутуниттифоқ ва халқаро кўргазмаларда ҳам намойиш этила бошлади.

Мана, у яна каштасини қўлига олди. Бу гал у портрет эмас, гуллар жилвасини полотнога кўчирмоқда эди. Бир зум зеҳн ташлаб турдик. Аёлнинг бармоқлари кашта эмас, гўзал бир ғазал битаётгандай эди. Бу меҳнаткаш бармоқлар ижодкор юрагидаги туғённи матога сокин-сокин жо айлар, шу билан ўз соҳибига ҳайкал яратаётгандай эди.

У каштасидан, санъатидан бирор кун ҳам ажрамайди. Ахир, бу заҳматли меҳнат-ку! У буни яхши билади. Лекин одамларнинг меҳри, ишончи унга ором бағишлайди. Ёруғ хонадонлар, обод шаҳарлар, гавжум кўчалар, одамлар руҳсоридан, меҳнатидан, орзу-ўйларидан у оҳанглар, жилолар излайди.

Эътибор ОХУНОВА.

Суратда: Фазилат САЙДАЛИЕВА.

С. Маҳкамов фотоси.

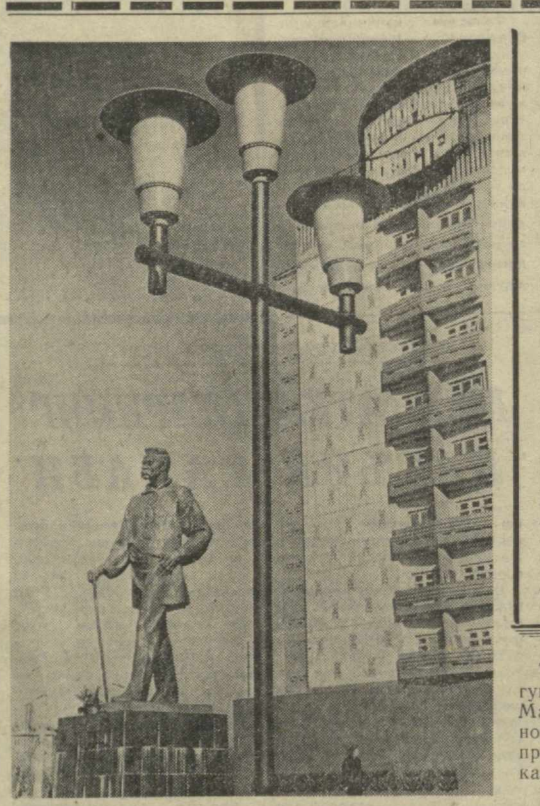

Тошкентимизнинг бугунги жамоли. Суратда: Максим Горькийга унинг номи билан аталувчи проспектда қурилган ҳайкал.

И. Глауберзон фотоси.

Ҳар тўғрида

НЕОЛИТ ДАВРИДАГИ СТАНДАРТЛАШ

Археологлар ёзда суви қуриб қоладиган Белнут дарёси водийсида қадимги овчи қабилалар устахонасини топдилар. Улар бу жойдан пластиналардан моҳирона ясалган пичоқлар, игналар, қашлағичлар ва бошқа кўпдан кўп буюмларни топдилар. Бу буюмларнинг ёрдамида анча мураккаб ишлар бажарилган.

Олимлар устахонада узоқ вақт мобайнида ясалган қуролларнинг типовой ўлчамлари бир хилдалигига эътиборни жалб қилдилар. Тарихдан аввалги бундай «стандартлаш» найза учлари, ўқ учларига айниқса тааллуқли бўлган.

Қозоғистонлик археологлар Бетпокдаланинг қоқ марказида топилган шу устахона эрамиздан аввалги 4 мингинчи йил охирига мансуб, деб белгиладилар.

В. ГАНЖА, Олмаота

ТИРИК БУРЧАК

Молдавиянинг Дрокия посёлкасидаги болаларнинг «оғзи қулоғи»да: улар суйган Кинга деган мода арслон тўртта бола туғди. Тўрттalови ҳам ҳозир кўзини очган. Улар «кунма-кун эмас, соатма-соат ўсишяпти», — дейишади у ердагилар.

Бу ердаги тирик бурчакдаги арслонлар оиласи етти жон бўлди. Бундан беш йил аввал барпо этилган тирик бурчак, ҳозир қафаслари — вольерлари, иситиладиган қишки хоналари бўлган ҳақиқий ҳайвонот боғига айланиб кетди. Бу ерда қўтос билан лама, айиқ билан бўрилар, маймун билан товуслар бемалол яшашяпти: жами 70 га яқин ҳайвон ва паррандa бор.

Ҳайвон ва паррандаларни мактаб ўқувчилари боқишади. Шу йил табиатни муҳофаза қилиш жамияти тирик бурчакни уларнинг ихтиёрига бериб қўйди. Бу ерда ёш табиат ҳаваскорлари штаби — республика ёш табиатшунослар станцияси тузилди.

Е. ЦОРИНА
Кишинев.
(ТАСС мухбирлари).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳунар-техника таълими давлат Комитетининг
ТОШКЕНТДАГИ
34-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1976—77 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ЭЛЕКТРОН ВА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА САНОАТИ УЧУН МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАР ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРАДИ.

Сиз — штамплар, пресс формалар ва мосламалар ремонти бўйича (ўсмирлар) слесарь-асбобсоз, иккиламчи коммуникациялар тармоқлари монтажи бўйича электр-монтажчи (қиз болалар), токарь-универсал; интеграл микросхемаларни йиғувчи (қиз болалар), ярим ўтказгич асбобларни йиғувчи (қиз болалар), пластмасса буюмларини прессловчи, саноат асбоб-ускуналарини ремонт қилувчи слесарь (ўсмирлар) каби ихтисосликларни эгаллашингиз мумкин.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10-СИНФ МАЪЛУМОТИДАГИ 15 ЁШДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 8-синф маълумотидагиларга — 2 йил.

Интеграл микросхемалар ва ярим ўтказгич асбобларни йиғувчи мутахассислиги учун ўқиш муддати бор йил.

Саккизинчи синф маълумотидаги ўқувчилар уч маҳал овқат, ишчи ва кундалик кийим-бош билан таъминланадилар; ўнинчи синф маълумотидагиларга 30 сўм ҳажмида стипендия берилади. Ҳамма ўқувчилар ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 33 проценти ҳажмида маош билан таъминланадилар.

Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган йигитлар диққатига — билим юртида сизлар учун оширилган миқдорда — 60 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

БИЛИМ ЮРТИДАГИ ЎҚИШ МУДДАТИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқиш тамом бўлгач, билим юртини битирувчилар электр станцияларида, подстанцияларда, электрон, электротехника ва радиотехника саноати заводларида меҳнат қиладилар. Билим юртини аъло баҳолар билан битирган шахслар техникум ва олий ўқув юртларига имтиёзли қабул қилинадилар.

Билим юртида вокал-инструментал ансамбль, рақс ва хор тўгараклари ташкил этилган. Билим юртида киностудия, фототўгарак, техника ижоди тўгараклари ва спорт секциялари мавжуд.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: директор номига ариза, маълумоти ҳақида гувоҳнома ёки аттестат (асл нусхаси), туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асл нусхаси), автобиография, ота-онасининг ишлаётган ери ва яшаш жойидан справка, мактабдан ёки иш жойидан медицина справкаси (286-форма), 6 та фотосурат (3х4 см.).

СИЗНИ БИЛИМ ЮРТИМИЗДА КУТАМИЗ.

Бизнинг адрес: Тошкент-105, Ленин райони, Манжара кўчаси, 137, ГПТУ-34 (7, 12, 26, 37, 52, 68-автобуслар, 5-трамвай «Қорасув» бекати, 12-трамвайнинг «Зоя Космодемьянская кўчаси» бекати), 22, 55-автобусларнинг «Электротехника заводи» бекати). Телефонлар: 91-69-64, 91-65-63, 91-68-74

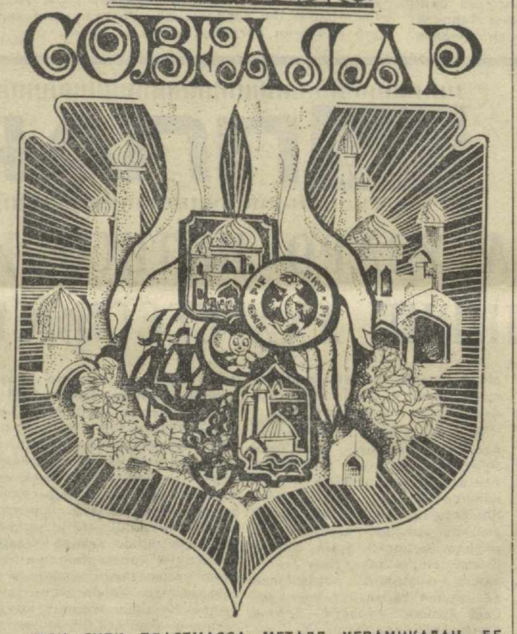

ЁҒОЧ, СУЯК, ПЛАСТМАССА, МЕТАЛЛ, КЕРАМИКАДАН БЕЖИРИМ ВА НАФИС ҚИЛИБ ИШЛАНГАН БУЮМЛАР ҲАМИША ҲАММАГА ЗАВҚ БАХШ ЭТАДИ. УЛАР СИЗ БЎЛГАН ЖОЙЛАР, УЧРАШГАН ВА СУҲБАТЛАШГАН ОДАМЛАР, МАФТУН БЎЛГАН ТАБИАТ МАНЗАРАЛАРИ ЁКИ АРХИТЕКТУРА КЎРИНИШЛАРИ ҲАҚИДА ЭНГ ЯХШИ ТААССУРОТЛАР БЎЛИБ ҚОЛАДИ ВА САФАР ДАВОМИДА КЎРГАН-КЕЧИРГАН ЯХШИ ВОҚЕАЛАРИНГИЗНИ ҲАМИША СИЗГА ЭСЛАТИБ ТУРАДИ.

«Сувенир» — французча сўз бўлиб эсдалик совғаси деган маънони англатади. Нишонлар ана шундай совғалар ўрнини босолади. Значоклар ҳам жуда ранг-баранг бўлади. Уларда қадимий ёдгорликлар, сиз севиб қолган мультипликацияли фильмлардаги қаҳрамонлар, буюк кишиларнинг портретлари, ҳайвонлар, кораблляр ва самолётларнинг расмлари туширилган ёки тасвирланган бўлади.

Сувенирлар бироз вақт ўтиши биланоқ ўз-ўзидан нодир бўлиб қолади. Уларнинг ўзига хос қиммати ва хусусияти ҳам ана шунда. Шаҳарларнинг қиёфаси ўзгаради, янги воқеалар юз беради, янги туристик маршрутлар очилади. Шулар билан бирга янги значоклар ҳам пайдо бўлаверади.

Бундай значоклар ҳамма жойда ҳам сотилмоқда. Лекин вақт ўтиши билан сиз нодир коллекцияларнинг тўпловчиси бўлиб қоласиз.

Бошқа шаҳарларга туристик походлар ёки саёҳатларга жўнаб кетиш олдидан ўзингизнинг серқуёш ўлкангиз, ўзингиздан эсдалик қолдириш, дўст ва биродарларга тақдим қилиш мақсадида СОВҒА ЗНАЧОКЛАРИНИ ОЛА КЕТИШНИ УНУТМАНГ.

ЗНАЧОКЛАРНИ МАГАЗИНЛАРНИНГ СОВҒА БЎЛИМЛАРИДАН ВА «СОЮЗПЕЧАТЬ»НИНГ БАРЧА КИОСКЛАРИДАН СОТИБ ОЛИШ МУМКИН.

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«УЗОПТГАЛАНТЕРЕЯ» республика базасида значокларнинг жуда катта миқдори бор.

«УЗОПТГАЛАНТЕРЕЯ» РЕСПУБЛИКА БАЗАСИ.
«УЗГОРГРЕКЛАМА».

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доценти: органик ва физколлоидли химия;

кафедра ассистентлари: ўрмон мелиорацияси, ипакчилик, ўсимликлар физиологияси, иқтисод (иқтисодий география курси бўйича);

кафедра ўқитувчиси: жисмоний тарбия (2 ўрин).

КОНКУРС МУДДАТИ — 7 АВГУСТГАЧА.

Мурожаат учун адрес: 700183, Тошкент шаҳри, 183.

3-МАХСУС МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
1976—77 ўқув йили учун
ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИДАН
8-СИНФГАЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Интернатга полиомиэлит ва болалар церебрал параличи билан оғриган, лекин ўз-ўзига хизмат кўрсатоладиган ва интеллектини сақлаган болалар қабул қилинади. Улар умумий таълим мактаблари программаси ҳажмида маълумот оладилар.

БОЛАЛАР ТЎЛА ДАВЛАТ ТАЪМИНОТИДА БЎЛАДИЛАР ВА КАСАЛЛИКЛАРИНИ ДАВОЛАЙДИЛАР.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-95, 2-Чимбой кўчаси, 3-уй. Телефон: 46-09-33.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ.

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Гимнастика. 10.30 — Қувноқ концерт. 11.00 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — **Баҳорнинг ўн етти лаҳзаси** (бадиий фильм, 3-серия). 15.25 — Ҳужжатли фильм. 15.55 — Урал эртаклари Ватанида. 16.30 — Сифат беш йиллигига — ишчи кафолати. 17.00 — Болалар учун бадиий фильм. 18.15 — Рус тили. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Қувноқ ноталар. 19.30 — Социалистик турмуш тарзи ва халқ фаровонлиги (3-кўрсатув). 20.30 — Концерт. 21.00 — Ҳужжатли фильм. 21.15 Бомба (ҳужжатли фильм). 22.00 **«Вақт»**. 22.30 — **Футбол: ЦСКА — «ЧЕРНОМОРЕЦ»** (Одесса). 00.15 — Рақс зали.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Ёш техниклар. 12.00 — Болалар учун кинофильм. 12.30 — **Сўнгги таътил** (бадиий фильм). 14.05 — Пионер дружиналари кўриги. 18.30 — Учинчи, меҳнат семестри бошланди. 19.30 — **Футбол: «ПАХТАКОР»** (Тошкент) — **«МЕТАЛЛУРГ»** (Запорожье). 20.50 — Ўн минут музика. 21.00 — **«Ахборот»**. 21.20 — Оламга саёҳат. 22.10 — Пахтакорлар учун кўрсатув. 22.30 — Санъат Девонов (ижодий портрет).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА.

19.05 — Болалар учун кинофильм. 19.15 — Физика. 20.10 — Олмалиқ — металлурглар шаҳри. 20.40 — Тошкент янгиликлари. 20.55 — Ҳужжатли фильм. 21.20 — Математика.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Пролетар диктатураси учун бриллиантлар — «ЧАЙКА» (16, 18.30, 21), «ҚОЗОҒИСТОН» (12, 13, 16, 17, 20), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (12, 14.30, 17, 20), «НУКУС» (11, 14, 17, 20.30), «ДРУЖБА» (11, 14, 17, 20.10), **Катта пойга** — «ЧАЙКА» (11, 3.30), САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Меҳмонхонадаги жиноят — «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19, 21), «ДРУЖБА» (10.20, 12, 13.30, 16, 18, 19.30, 21), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
СССР БИРИНЧИЛИГИ УЧУН
9 июль соат 19.30 да
«МЕТАЛЛУРГ» (Запорожье) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)
13 июль соат 19.30 да
«ДАУГАВА» (Рига) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)
КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

ФАРҒОНА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШ ТЕХНИКУМИ
(Фарғона область, Фарғона райони, Аввал қишлоғи)
1976—77 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Уй хўжалик электр аппаратлари, радио-телевизион техника, енгил автомашиналарни ремонт қилувчи техник-механиклар, кўп каналли электр алоқаси;

тикувчилик ишлаб чиқариши, бухгалтерия учёти, маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида планлаштириш; кийимларни химиявий йўл билан тозалаш ва бўяш.

ЎҚИШ МУДДАТИ 2 ЙИЛ.

Кириш имтиҳонлари 10 синфни битирганлар учун она тили ва адабиётдан (иншо) **ва математикадан** (оғзаки).

Кийимларни химиявий йўл билан тозалашга кирувчилар учун она тили ва адабиётдан (иншо) **ва химиядан** (оғзаки).

Техникумга кирувчилар ариза билан биргаликда қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширишлари лозим: аттестат ва нотариус тасдиқлаган копия, медицина справкаси (286-форма), 3 та 3х4 см. ҳажмидаги фотосурат, оилавий аҳволи ҳақида справка, область маиший хизмат кўрсатиш бошқармасидан йўлланма.

ПАСПОРТ ВА ҲАРБИЙ БИЛЕТ ШАХСАН КЎРСАТИЛАДИ.

АРИЗАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИ — 1 АВГУСТДАН 20 АВГУСТГАЧА ЎТКАЗИЛАДИ.

Республика радиоси коллективи қишлоқ хўжалик эшиттиришлари бош редакциясининг катта редактори М. Мусаевга отаси

Муса НАЗАРОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти; № 41 * ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача
Эълонлар — 338142.
Р. 03426. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64583. В. — 159.